

Nákupná politika **Suroviny**

Lidl Slovenská republika s.r.o. • Stav 01.11.2024

NA CESTE
K LEPŠIEMU
ZAJTRAJŠKU

Obsah

Naša zodpovednosť za suroviny v našich produktoch	4
Zásady pestovania a získavania surovín	6
Náš záväzok k trvalo udržateľnejšiemu obstarávaniu kritických surovín	8
Náš záväzok k trvalo udržateľnejšiemu obstarávaniu kritických surovín	9
Lepšie pochopenie nášho vplyvu prostredníctvom analýzy rizík	11
Zavádzanie ekologických a sociálnych štandardov prostredníctvom certifikácie	12
Podpora trvalo udržateľnejších alternatívnych surovín	14
Spoločné presadzovanie zmien	15
Stratégia pre kakao	16
Stratégia pre kávu	18
Stratégia pre čaj	20
Stratégia pre drevo a celulózu	21
Stratégia pre palmo(jadro)vý olej	23
Stratégia pre sóju	25
Stratégia pre ryžu	27
Stratégia pre orechy	28
Stratégia pre bavlnu	29
Naše medzinárodné ciele v oblasti surovín	30
Naše ciele pre suroviny	31
Glosár	37
Zdroje	43

”

Základom našich produktov sú suroviny ako palmo(jadro)vý olej, sója, kakao či káva. Postavenie našej spoločnosti venujúcej sa maloobchodu s potravinami so sebou prináša zodpovednosť využiť náš vplyv na presadzovanie ekologicky aj sociálne zodpovednejšieho pestovania, spracovania a obstarávania týchto surovín.

**Stefan Haensel | Člen správnej rady
pre medzinárodný nákup**

Naša zodpovednosť za suroviny v našich výrobkoch

Naša zodpovednosť za kritické suroviny v našich výrobkoch

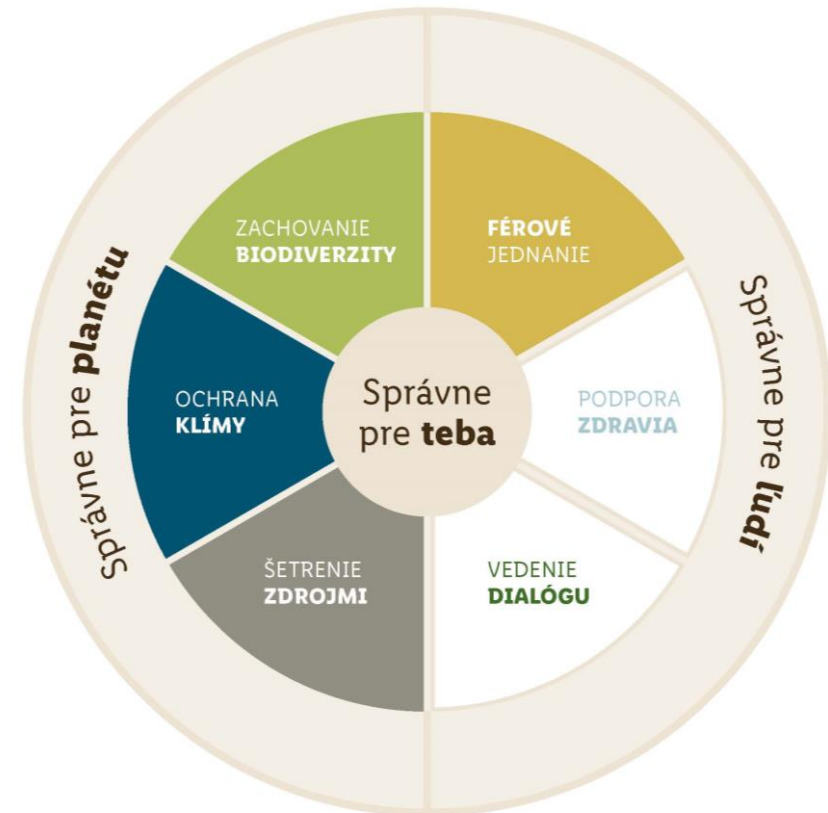
Pre Lidl je udržateľné konanie jedným z centrálnych strategických cieľov pre úspešnú budúcnosť. Preberáme zodpovednosť všade tam, kde naše konanie ako konanie spoločnosti Lidl pôsobí na ľudí a na životné prostredie. Zodpovedné konanie je našou cestou, ako môžeme každý deň nanovo spĺňať náš prísľub dodržiavania kvality a tým zabezpečiť pozíciu našej spoločnosti do budúcnosti.

Na základe toho sme vyvinuli našu CSR stratégiu. V rámci nej dávame našej požiadavke na zodpovedné konanie jasný smer. Naše spoločné a rozsiahle chápanie udržateľného konania zahŕňa šesť strategických základných tém: „Šetriť zdroje“, „Chrániť klímu“, „Rešpektovať biodiverzitu“, „Férový obchod“, „Podporovať zdravie“ a „Viesť dialóg“. Tieto témy vyjadrujú to, ako my v spoločnosti Lidl chápeme našu zodpovednosť za životné prostredie a ľudí a ako sa obraciame na našich zákazníkov.

Naša zodpovednosť za suroviny v našich produktoch

Suroviny sú základom nášho sortimentu. Sociálne a ekologické využívanie surovín je preto našou zodpovednosťou a je predpokladom pre zodpovedne vyrábané produkty. Tým prispievame k našim strategickým témam: „Šetriť zdroje“, „Chrániť klímu“, „Rešpektovať biodiverzitu“ a „Férový obchod“.

Naša medzinárodná CSR stratégia v spoločnosti Lidl

Zásady pestovania a získavania surovín

Zásady pestovania a získavania surovín

Suroviny sú prírodné zdroje Zeme a tvoria bázu pre takmer všetky produkty, ktoré sa dajú kúpiť. Používajú sa v prírodnej forme alebo sa po žatve resp. po zbere ďalej spracovávajú. Pre hospodárstvo sú suroviny základným predpokladom na získavanie hodnôt. Pestovanie surovín resp. ich získavanie sa nachádza na začiatku globálneho dodávateľského reťazca v tých krajinách, ktoré disponujú zodpovedajúcimi zásobami surovín alebo priaznivými podmienkami na ich pestovanie.

V závislosti od pôvodu, druhu a spôsobu získavania, ako aj od ďalšieho spracovania môžu mať suroviny negatívny vplyv na človeka a životné prostredie. Týka sa to najmä viac než 400 miliónov ľudí, ktorí žijú z pestovania rôznych agrárnych surovín.¹ Viac než desať percent svetového obyvateľstva je ešte stále postihnuté extrémnou chudobou – z toho opäť dve tretiny pracujú v poľnohospodárstve.²

samotného kakaa predstavuje pre viac než 5,5 miliónov ľudí hlavný zdroj príjmov a zabezpečuje tak živobytie pre viac než 14 miliónov ľudí.³ Získavanie surovín pritom často býva spojené s ľudsky nedôstojnými pracovnými podmienkami a s ďalšími porušovaniami ľudských práv. Silne rozvetvené dodávateľské reťazce globalizovaného obchodu sťažujú spätnú vysledovateľnosť surovín až po ich pôvod. Možné porušenia môžu byť preto iba nedostatočne zistené. Súčasne má získavanie surovín vplyv aj na životné prostredie, ak sa napr. používajú príliš veľké množstvá prostriedkov na ochranu rastlín a hnojív alebo ak sa lesné plochy kľúčujú pre pestovanie agrárnych surovín. V Brazílii sa v r. 2018 pestovala sója na ploche takmer rovnako veľkej ako je Nemecko – a tendencia stúpa.⁴ Často sa kvôli tomu ničia veľké plochy dažďových pralesov, na ktorých sa vyskytuje veľké množstvo rôznych druhov. Ich výrub súčasne tiež urýchľuje klimatické zmeny.

Z hľadiska výziev pre človeka a životné prostredie pri pestovaní a získavaní surovín by podniky mali presne vedieť, odkiaľ získavajú suroviny a aké riziká pritom existujú. Preto transparentnosť dodávateľského reťazca surovín a taktiež jeho cielene zlepšovanie predstavuje prednostnú úlohu.

¹ Initiative for Sustainable Agricultural Supply Chains: Factsheet, 2019.

² FAO: Ending Extreme Poverty in Rural Areas, 2018.

³ Fairtrade: Fairtrade Kakao, 2021.

⁴ Our World in Data: Forests and Deforestation, 2021.

Náš záväzok k udržateľnejšiemu obstarávaniu kritických surovín

Náš záväzok k udržateľnejšiemu obstarávaniu kritických surovín

Zavedenie povinnej podnikovej starostlivosti pri obstarávaní surovín do praxe

Sme presvedčení, že trvalý úspech sa môže podariť iba udržateľným spôsobom. Výraz „Na ceste k lepšiemu zajtrajšku“ to opisuje najlepšie a vyjadruje našu zásadu rozšírenia podnikovej zodpovednosti v Lidli naprieč cez všetky jeho oblasti. Na ceste smerom k ekologickému a sociálne znesiteľnému hospodárstvu má uvedomovanie si podnikovej starostlivosti o zdroje v Lidli centrálny význam.

Na báze jednotných a celopodnikových zásad zabezpečuje Lidl dodržiavanie vlastných a regulačných CSR požiadaviek. Preto sme vo všetkých strategických základných témach nášho vlastného chápania CSR, a tiež aj v obstarávaní kritických surovín zaviedli rozsiahle ≥ Prístupy k vykonávaniu spoločenskej zodpovednosti pri nákupe tovaru.

Surovinová stratégia spoločnosti Lidl

Centrálnou súčasťou stratégie udržateľnosti v nákupe Lidl je vytváranie dodávateľských reťazcov surovín so sociálnym a ekologickým povedomím. Preto je naše angažovanie usmernené na to, aby sme podľa možnosti čím viac redukovali negatívny ekologický a sociálny vplyv našich produktov – od pestovania, cez zber a ďalšie spracovanie, až po transport do filiálok. Konkrétne sa zaväzujeme, aby sme do roka 2025 obstarávanie surovín, definovaných ako kritické, zabezpečovali udržateľným spôsobom.

V oblasti surovín sa koncentrujeme na tzv. kritické suroviny (> pozri grafiku „Naše kritické suroviny“). Tieto sú výsledkom systematickej > Analýzy rizík, ktorú sme uskutočnili spoločne s príslušnými odborníkmi. Podľa tejto analýzy majú nielen vysoké pôsobenie na človeka a životné prostredie, ale zároveň aj vysokú relevanciu pre náš sortiment.

Do konca r. 2025 zabezpečíme udržateľné obstarávanie kritických surovín.

1 Pochopenie dôsledkov

Identifikujeme riziká v dodávateľských reťazcoch a vytvárame transparentnosť.

2 Stanovujeme štandardy

Certifikujeme naše kritické agrárne suroviny.

3 Podporujeme alternatívy

Podporujeme udržateľnejšie alternatívy v našom sortimente a redukuje odber kritických surovín.

4 Uskutočňujeme zmeny

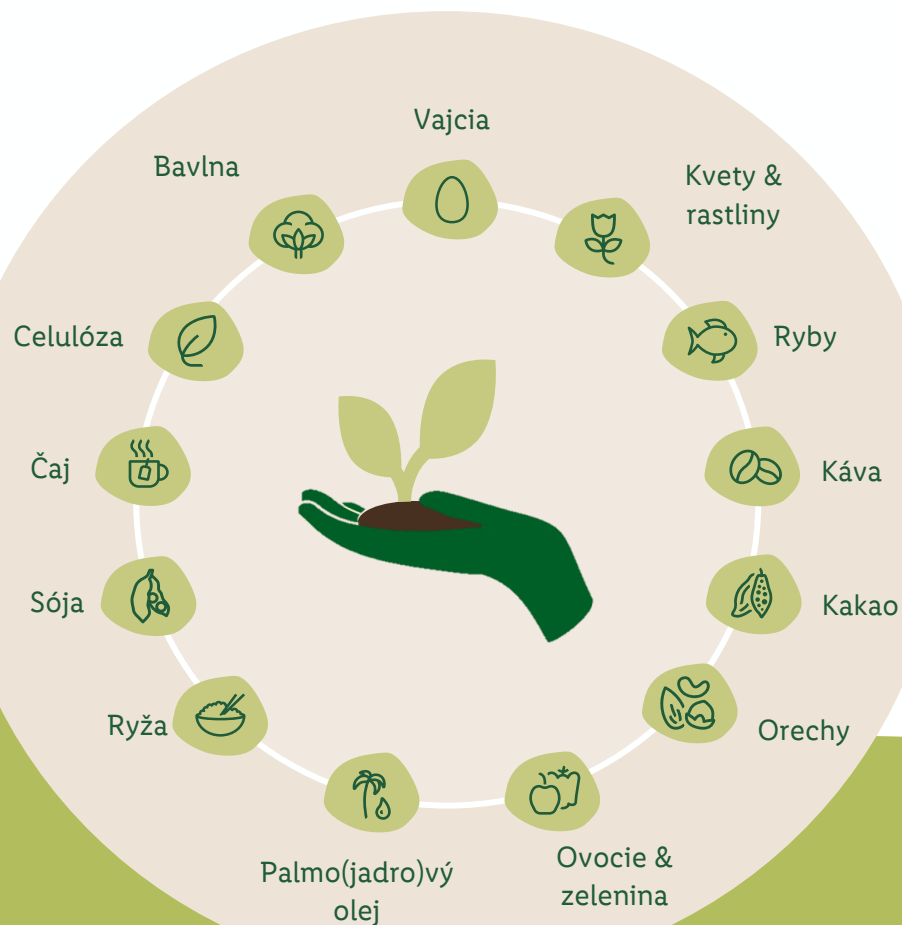
Zapájame sa do iniciatív a projektov viacerých zainteresovaných strán.

Naše kritické suroviny na jeden pohľad

Aby sme mohli postupovať štruktúrovane a cielene, Lidl vyvinul komplexnú surovinovú stratégiu založenú na vyššie znázornených **štyroch pilieroch**. Jej uskutočňovaním zabezpečíme systematický postup na dosiahnutie našich surovinových cieľov.

Dodatočne sme pre každú kritickú surovinu v produktoch našej vlastnej značky definovali >ciele udržateľnosti pre špecifické suroviny.

Podrobné informácie o našom zaobchádzaní s rizikovými surovinami nájdete v nasledujúcich podkapitolách a v našich *nákupných politikách pre dodávateľské reťazce bez odlesňovania, dobré životné podmienky zvierat, ako aj ovocie a zeleninu, kvety a rastlín*.

Lepšie pochopenie nášho vplyvu prostredníctvom analýzy rizík

Prvým krokom k zodpovednej surovínovej stratégii je skutočné porozumenie vlastného pôsobenia. Pomocou rozsiahlych a pravidelných analýz rizík hľadáme šance a riziká nášho obchodu – tak aj pri téme surovín. Tieto tvoria zároveň základ pre našu zásadu povinnej podnikovej starostlivosti tak, aby sme naše riziká pri odbere surovín mohli účinne minimalizovať.

Systematicky vykonávame každoročne komplexnú analýzu rizík, ako aj analýzy rizík súvisiace s určitými udalosťami v našich dodávateľských reťazcoch. Každoročná analýza rizík je okrem iného zameraná predovšetkým na riziká relevantné podľa [> zákona o povinnej starostlivosti v dodávateľských reťazcoch](#) : detská práca, nútená práca, bezpečnosť pri práci, spravodlivé odmeňovanie, diskriminácia, sloboda združovania, pozemkové práva, dopad na životné prostredie, environmentálne dohody, bezpečnostné zložky.

Na úrovni surovín identifikujeme ekologické riziká, ako sú straty biodiverzity alebo ohrozenia sladkovodných zdrojov, ktoré môžu vzniknúť pri pestovaní, resp. získavaní suroviny v príslušnej krajine pôvodu. Na tieto účely využívame primárne externé zdroje údajov, ako napr. [> filter rizík pre vody a biodiverzitu organizácie WWF](#). Okrem tohto neustále komunikujeme s dodávateľmi a ďalšími zainteresovanými stranami s cieľom identifikovať a lepšie pochopiť ekologické riziká v našich dodávateľských reťazcoch.

Všetky tieto zistenia a poznatky nám pomáhajú nakupovať suroviny trvalo udržateľnejším spôsobom, t. j. stanoviť si priority, presne určiť kompetencie, nastaviť kľúčové body, definovať ciele a prijímať náležité opatrenia. Týmto spôsobom dokážeme systematicky a dlhodobo znižovať mieru rizík a dokonca im predchádzať.

Vo vysoko rizikových dodávateľských reťazcoch vykonávame aj štúdie o vplyve na ľudské práva v našich dodávateľských reťazcoch, tzv. [≥ posúdenia vplyvu na ľudské práva \(Human Rights Impact Assessments – HRIA\)](#) pričom sú do procesu zapojení aj samotní užívatelia daných práv. Vďaka nim získavame informácie o skutočnom dopade našich obchodných aktivít a môžeme ľahšie identifikovať možné preventívne opatrenia.

Okrem analýzy našich rizík presadzujeme maximálnu možnú transparentnosť o pôvode, tonáži, stave certifikácie, spracovaní a balení kriticky dôležitých surovín.

Podľa **prvého piliera** našej surovínovej stratégie určujeme ekologické a sociálne riziká v našich dodávateľských reťazcoch.

Zavádzanie ekologických a sociálnych štandardov prostredníctvom certifikácie

Pri nakupovaní surovín sa spoliehame na uznávané environmentálne a sociálne prijateľné normy. Kľúčovým nástrojom na vyriešenie sociálnych a ekologických rizík v dodávateľskom reťazci je spolupráca s certifikovanými dodávateľmi a organizáciami udeľujúcimi certifikačné pečate, využívanie certifikovaných výrobných prevádzok a rozširovanie nášho sortimentu o ocenené produkty. Uvedenie certifikačných pečatí na obaloch našich produktov uľahčuje našim zákazníkom robiť počas nákupu správne rozhodnutia na podporu trvalej udržateľnosti.

V rámci nášho spôsobu riadenia založeného na [spoločensky zodpovednom nákupe](#) vytvárame celopodnikovo záväzné smernice CSR pre oddelenie nákupu a pre našich obchodných partnerov. Patria medzi ne aj [> medzinárodné ciele pre suroviny](#). V nich sú definované jasné požiadavky CSR s ohľadom na nákup kriticky dôležitých surovín a určujú konkrétny časový horizont na ich implementáciu. Ide pritom o špecifické ciele na certifikáciu a/alebo redukciu a sú platné pre kriticky dôležité suroviny v produktoch našich privátnych značiek. Platia pritom nadnárodné požiadavky, ktoré Lidl Slovensko v závislosti od suroviny implementuje v nasledujúcom časovom horizonte a v prípade potreby ich doplní o vlastné ciele.

Pri výbere našich certifikačných pečatí vždy siahame po najrelevantnejších a najúčinnnejších štandardoch a certifikátoch. V rámci analýzy certifikačných pečatí sme podrobne preskúmali konkrétne kľúčové body, silné aj slabé stránky jednotlivých pečatí. Na základe toho sme potom stanovili certifikácie, ktoré chceme používať dnes aj v budúcnosti.

Pomocou certifikácií dokážeme napríklad zabezpečiť, aby nakupované suroviny pochádzali zo sociálne a ekologicky prijateľných pestovateľských postupov, alebo aby mali pracujúci ľudia možnosť vyjadrenia sťažností. V rámci certifikácií získajú výrobcovia napríklad možnosť zúčastniť sa rôznych vzdelávacích a školiacich kurzov, v ktorých sa naučia minimalizovať zásahy do životného prostredia, vhodne používať prípravky na ochranu rastlín, či ako zachovať ekologicky vzácne biotopy.

Podľa **druhého piliera** našej surovinovej stratégie necháme certifikovať naše kriticky dôležité suroviny.

Práca organizácií udeľujúcich certifikačné pečate a základné mechanizmy a systémy spätnej vysledovateľnosti umožňujú vniesť do dodávateľského reťazca viac transparentnosti. Radi by sme pre našich zákazníkov zvýšili transparentnosť pôvodu našich surovín a dali im tak možnosť dozvedieť sa viac informácií o certifikovanom pestovaní.

V spoločnosti Lidl Slovensko sa napríklad na niektorých obaloch produktov „Fairglobe“ nachádza číselný kód, takzvaný „kód Fairtrade“. Po zadaní tohto kódu Fairtrade sa môžu spotrebiteľia vydať na stránke > www.fairtrade-code.de na virtuálnu cestu a na konkrétnych príkladoch zistiť, kde a kto vypestoval danú surovinu. Okrem toho naši zákazníci zistia, čo všetko prináša férové obchodovanie (Fairtrade) lokálne v pestovateľských krajinách. Na webovej stránke sa tak napr. zobrazia, ktoré projekty sa už podarilo financovať prostredníctvom vyplatených prémiei Fairtrade.

Obchodné modely⁸

Pri získavaní certifikovaných surovín, ako napr. sóje, kakaa alebo palmo(jadro)vého oleja, sa rozlišuje medzi niekoľkými obchodnými modelmi, ktoré sú založené na rôznych požiadavkách týkajúcich sa spätnej vysledovateľnosti danej suroviny a jej využitia vo finálnom produkte.

Certifikovaná surovina nie je vo finálnom produkte obsiahnutá vôbec alebo iba čiastočne:

- **Book & Claim:** bez spätnej vysledovateľnosti
- **Mass balance:** bez spätnej vysledovateľnosti, pretože necertifikované suroviny sú zmiešané s certifikovanými surovinami, pričom sa kontroluje podiel certifikovaných surovín

Certifikovaná surovina je fyzicky obsiahnutá vo finálnom produkte:

- **Segregation:** Spätaná vysledovateľnosť až k certifikovanému spoločenstvu producentov
- **Identity Preserved:** Spätaná vysledovateľnosť až k jednotlivým certifikovaným producentom

⁸ Fórum trvalo udržateľnej produkcie palmového oleja: Certifikácia palmového oleja, 2024.

Podpora trvalo udržateľnejších alternatívnych surovín

Ak nie je možné získavať kritické suroviny udržateľnejším spôsobom, v našom sortimente presadzujeme trvalo udržateľnejšie alternatívy. Napríklad je možné nahradiť palmo(jadro)vý olej repkovým olejom, bavlnu polyesterom alebo mäso rastlinnými bielkovinami, ako napríklad hrachovou bielkovinou.

Ak nie sú dostupné žiadne trvalo udržateľnejšie alternatívy, môžeme pri konkrétnych produktoch overiť, či sa v budúcnosti pri ich výrobe zaobídeme bez surovín, ako je angorská vlna, ktorú už nebudeme nepoužívať. Na tento účel sme definovali nadnárodné požiadavky.

Chceli by sme týmto smerom inšpirovať aj našich zákazníkov, aby pri rozhodovaní počas nákupu brali ohľad na ochranu životného prostredia v krajinách produkcie, a prispievali tak k zabezpečeniu živobytia farmárov. Na tento účel ich informujeme o vhodných alternatívach v našom sortimente – a na obaly našich privátnych značiek umiestňujeme jasne viditeľné informácie. Okrem toho prináša Lidl základné poznatky o trvalo udržateľnejšom získavaní surovín v rámci svojich týždenných letákov pre domácnosti prostredníctvom webovej stránky > www.lidl.sk aj prostredníctvom ďalších internetových aktivít.

Podľa **tretieho piliera** našej stratégie získavania surovín podporujeme trvalo udržateľnejšie alternatívy v našom sortimente a znižujeme nákup kritických surovín.

Spoločné presadzovanie zmien

Mnohé z problémov, ktorým čelíme v oblasti produkcie a ďalšieho spracovania surovín, nedokáže vyriešiť spoločnosť Lidl sama. Preto úzko spolupracujeme so zainteresovanými partnermi z potravinárskeho odvetvia, vládou, neziskovými organizáciami, tvorcami noriem, vedeckou obcou aj miestnymi komunitami. Spoločne môžeme presadzovať zmeny v rámci celého odvetvia, rozvíjať štandardy a implementovať zlepšenia. Pretože na trvalo udržateľnú produkciu surovín je nevyhnutná účasť a podpora mnohých zainteresovaných strán a partnerov v rámci globálnych hodnotových reťazcov. Osobitný dôraz sa pritom kladie na tie skupiny, ktoré sú vo veľkej miere ovplyvnené negatívnymi sociálnymi a ekologickými vplyvmi, napríklad v pestovateľských krajinách.

Aj naše celopodnikové ciele v oblasti získavania surovín vzišli práve z neustálej komunikácie s našimi zainteresovanými partnermi. Tento proces sprevádzali intenzívne konzultácie a diskusie s nákupnými organizáciami iných národných pobočiek spoločnosti Lidl, strategickými dodávateľmi, ako aj relevantnými mimovládnyimi organizáciami.

**V súlade so štvrtým
pilierom našej
stratégie v oblasti
surovín riadime zmeny
a zapájame sa do
iniciatív a projektov.**

Stratégia pre kakao

Pestovanie kakaa je jedným z najväčších dôvodov odlesňovania, ktoré ohrozuje miestne ekosystémy a má za následok globálne klimatické zmeny. Napríklad v rokoch 1990 až 2015 prišlo Pobrežie Slonoviny o 90 % svojho lesného porastu, z čoho tretina pôdy sa začala využívať na pestovanie kakaa.⁹ Ďalšie informácie k tejto téme sú uvedené v [nákupnej politike Naša zodpovednosť za odlesňovanie a pretváranie lesov](#). Navyše väčšina pestovania prebieha v monokultúre. Pestovateľské postupy a čoraz intenzívnejšie využívanie hnojív a pesticídov na ochranu rastlín ohrozujú biodiverzitu.¹⁰ Kakao sa často pestuje na drobných farmách. Keďže sú kakaové bôby predovšetkým exportným tovarom, pestovatelia kakaa musia čeliť veľmi nestabilným cenám na svetových trhoch a ich príjem je zvyčajne pod medzinárodne definovanou hranicou chudoby.¹⁰ Pri zbere a spracovaní im často chýbajú ochranné pracovné pomôcky, napr. proti pesticídom. V dôsledku štrukturálnych príčin je tu veľmi rozšírená aj detská práca a ženy pracujúce v odvetví pestovania kakaa zápasia s ekonomickým znevýhodňovaním.¹¹ Pri pestovaní aj zbere úrody sa často stretávame s nútenou prácou a porušovaním pracovných práv malých farmárov.¹²

Aby bolo možné efektívne čeliť týmto výzvam, sú od konca obchodného roka (OR*) 2022 všetky tovarové artikly s obsahom kakaa certifikované podľa štandardov Fairtrade, Rainforest Alliance alebo Bio kvality. Aj pri tabuľkovej čokoláde uvádzame od roku 2023 v sortimente iba výrobky s minimálne jedným z týchto certifikátov.

*OR: 01.03. – 28./29.02.

Už od roku 2006 má spoločnosť Lidl Slovensko vo svojom sortimente výrobky s obsahom kakaa pod privátnou značkou „Fairglobe“ s certifikátmi Fairtrade.

Prostredníctvom svojho rozširujúceho sa sortimentu tabuľkovej čokolády certifikovanej podľa Fairtrade, ako je napr. sortiment privátnej značky Way To Go, a s ním súvisiacich dlhodobých nákupných zmlúv dáva spoločnosť Lidl svojim producentom istotu plánovaného odberu suroviny. Týmto spôsobom zabezpečujeme spoľahlivý príjem a sociálne štandardy pre zúčastnených pestovateľov kakaa bez ohľadu na kolísanie cien na svetových trhoch. Okrem toho vytvárame stimuly pre ekologické pestovanie a tým prispievame k znižovaniu používania chemicko-syntetických hnojív a pesticídov.

⁹ WWF: Cocoa, 2024.

¹⁰ Voice Network: Barometer kakaa, 2020.

¹¹ Fairtrade Nemecko: Zameranie na rodovú rovnosť, 2024.

¹² US Department of State: 2020 Trafficking in Persons Report, 2020.

i Značka Way To Go je cestou k príjmu pre dôstojnú existenciu

Svojou iniciatívou Way To Go priniesla spoločnosť Lidl v roku 2019 v spolupráci s [> Fairtrade](#) medzi svoje produkty privátnej značky ešte férovejšiu čokoládu. Poslaním značky Way To Go je umožniť rodinám malých farmárov trvalo udržateľným spôsobom zlepšovať svoje príjmy. Na tento účel vypláca spoločnosť Lidl k minimálnej cene a prémii od organizácie Fairtrade aj dodatočnú prémie na zvýšenie ich príjmov. Tú malí farmári dostávajú proporcionálne vo forme priamej platby a čiastočne ako financovanie sprievodných projektových aktivít. Výber aktivít je pritom založený na rizikách a potrebách príslušných farmárskych združení. Na ceste k dôstojnému živobytíu tak iniciatíva Way To Go prináša dodatočné ekonomické zabezpečenie, podporuje stabilizáciu spravodlivých sociálnych podmienok, ako aj opatrenia ďalšieho vzdelávania na zabezpečenie základných aspektov živobytia. Patria sem napr. školenia k trvalo udržateľnejším poľnohospodárskym postupom alebo diverzifikácii príjmov prostredníctvom pestovania alternatívnych surovín, ako sú batáty alebo ryža. Okrem toho prispieva spoločnosť Lidl svojou značkou Way To Go k vyššej transparentnosti, pretože kakao je možné spätne vysledovať od tabuľky čokolády až po pestovateľské družstvo.

Od začiatku projektu využilo iniciatívu Way To Go už viac ako 2 200 pestovateľov kakaa.

i Profesionalizácia rodinných podnikov cez projekt PRO-PLANTEURS

Od roku 2015 podporujeme [> komunitný projekt PRO-PLANTEURS](#) fóra trvalo udržateľného kakaa (Forum Nachhaltiger Kakao e.V.), Spolkového ministerstva pre výživu a poľnohospodárstvo (BMEL), Spolkového ministerstva pre hospodársku

spoluprácu a rozvoj (BMZ) a Rady pre pestovanie kávy a kakaa Pobrežia Slonoviny (Conseil du Café-Cacao). V projektovom období 2015 až 2025 je cieľom projektu PRO-PLANTEURS sprofesionalizovať 30 000 rodinných poľnohospodárskych podnikov a ich organizácií. Projekt si kladie za cieľ predovšetkým ponúkať ženám príležitosti na zvýšenie príjmu a zabezpečenie možností obživy pre ich rodiny, vďaka čomu sa dosiahnu lepšie životné podmienky a zvýši kvalita ich života. Projekt je založený na štyroch pilieroch: posilnenie organizácií poľnohospodárov, zlepšenie riadenia fariem, podpora spolupráce v dodávateľskom reťazci, ako aj spoločné vzdelávanie a inovácie.

i Naše členstvo vo Fóre trvalo udržateľného kakaa

Naše členstvo v multiparticipačnej iniciatíve [> Fórum trvalo udržateľného kakaa](#) (German Initiative on Sustainable Cocoa – GISCO) nám poskytuje prehľad o trhu a umožňuje spolupracovať s ostatnými zainteresovanými partnermi v dodávateľskom reťazci. Spoločnými silami chceme zlepšiť životné podmienky pestovateľov kakaa aj ich rodín, zachovať prírodné zdroje a rozšíriť podiel pestovania a uvádzania na trh kakaa certifikovaného podľa noriem trvalej udržateľnosti. V rámci tejto iniciatívy sme si predsavzali dvanásť konkrétnych cieľov, ktorých úlohou je zachovať prírodné zdroje a chrániť biodiverzitu v krajinách pestujúcich kakao. Patrí medzi ne napr. aj cieľ zastaviť odlesňovanie spôsobované produkciou kakaa a prispievať k ochrane lesov, biodiverzite a opätovnému zalesňovaniu krajiny. Od roku 2024 prevzala spoločnosť Lidl zastupiteľské členstvo v Nemecku.

Stratégia pre kávu

Káva je ekonomickým základom živobytia pre 25 miliónov farmárskych domácností vo viac ako 50 krajinách rovníkových oblastí.¹³ Pri pestovaní kávy možno už dnes pociťovať dôsledky klimatických zmien, ktoré majú vplyv na existenciu mnohých malých farmárov. Pestovatelia kávy musia čoraz častejšie bojovať s dlhými obdobiami dažďov aj s vysokými teplotami, ktoré majú negatívny vplyv na výnosy kávy. Práve malé komunity producentov majú vo všeobecnosti menšie rezervy a aj drobné nepriazne im môžu spôsobiť vážne problémy. Pestovanie kávy so sebou okrem toho prináša aj vysoké riziko odlesňovania. Keďže káva je primárne exportným tovarom, jej pestovatelia v producentských krajinách musia čeliť prudkým výkyvom cien na svetových trhoch. Podiel z platieb pre pestovateľov kávy v hodnotovom reťazci kávy je pritom nízky. Zároveň rastú prevádzkové náklady na prácu, hnojivá aj stroje. Väčšina pestovateľov tejto suroviny si nedokáže zabezpečiť príjem zaistujúci dobré životné podmienky, a preto žije pod hranicou chudoby. V dôsledku toho sa zvyšuje aj riziko detskej práce. Okrem toho sú ženy zvyčajne znevýhodňované v prístupe k vzdelaniu, platu a získania práce. Na zbere úrody sa často podieľajú sezónni pracovníci, ktorí nemajú formálne pracovné zmluvy – tým hrozí riziko nútenej práce.¹⁴

Naše kávové kapsuly a instantná káva musia byť od konca OR 2022, kávové pody a nápoje do konca OR 2024 plne certifikované podľa štandardov Fairtrade, Rainforest Alliance alebo Bio kvality.

Výrobcovia našich privátnych značiek odoberajú zelenú kávu najmä z plantáží v Strednej a Južnej Amerike, ako aj vo Vietname. V rámci certifikačných systémov, ktoré pri fungovaní primárne využívajú obchodné modely „Segregation“ alebo „Identity Preserved“, je možné zaručiť spätnú vysledovateľnosť až do krajiny pôvodu. Zloženie kávových zmesí (nazývaných aj blendy) a ich pôvod sa môžu líšiť v závislosti od danej sezóny a kvality úrody.

V prípade necertifikovaných produktov musí naša zelená káva dokázateľne pochádzať z pestovania bez odlesňovania. Pestovatelia kávy to dokazujú prostredníctvom spoľahlivých > [systémov na monitorovanie a verifikáciu \(M&V\)](#), ktoré musia spĺňa minimálny štandard v súlade s > [Prevádzkovým usmernením AFi pre monitorovanie a verifikovanie](#). Vďaka tomu máme istotu, že sa dá káva spätne vysledovať a v oblasti jej pôvodu nedochádza pri pestovaní k odlesňovaniu.

¹³ INA: Expertíza surovín INA, 2024.

¹⁴ Panhuysen & de Vries: Coffee Barometer, 2023.

i Podpora malých farmárov iniciatívou Way To Go

Po uvedení [> čokolády značky Way To Go](#) predstavila spoločnosť Lidl v roku 2022 aj svoju kávu iniciatívy Way To Go. Zelená káva pre túto značku pochádza z farmárskeho združenia APROCOMSA v Hondurase. Do projektu sa doteraz zapojilo viac ako 170 malých farmárov, ktorí vďaka nemu získali dodatočnú prémii. Takmer tretina z nich sa už zapojila do sprievodných projektových aktivít, ako je sadenie ovocných a tieň tvoriacich stromov, a zvýšili profesionalitu svojich fariem zavedením riadiacich procesov, ako napr. vedenie účtovníctva.

i Náš záväzok pre dodávateľské reťazce kávy bez odlesňovania

Ako spoločnosť Lidl spolupracujeme od roku 2024 s jedným z našich najväčších dodávateľov a producentov výberovej kávy v Peru na tom, aby dodávateľské reťazce kávy pestovanej malými farmármi nespôsobovali odlesňovanie. Nariadenie EÚ o odlesňovaní (EUDR) predstavuje pre malé poľnohospodárske podniky v menej rozvinutých regiónoch veľkú výzvu: musia zaznamenávať a posielať údaje, prispôbiť svoju logistiku a potrebujú poznať požiadavky platné v Európe. Tento projekt má za cieľ vyplniť tieto medzery a umožniť malým pestovateľom kávy presadiť sa aj v budúcnosti na európskom trhu.

i Účasť v pracovnej skupine pre maloobchodnú sféru v Nemecku

Spoločnosť Lidl spolupracuje s ďalšími nemeckými maloobchodnými predajcami v [> pracovnej skupine pre maloobchodnú sféru v Nemecku zameranej na podporu príjmov a miezd zaručujúcich dôstojné živobytie](#), aby spoločne podporovali producentov kávy v ich dodávateľských reťazcoch s cieľom zlepšiť životné aj pracovné podmienky malých farmárov. Začiatok implementácie pilotného projektu je naplánovaný na koniec roka 2024 v Hondurase a Peru. Pri realizácii svojho plánu využíva skupina namiesto individuálnych riešení radšej predkonkurenčnú spoluprácu, aby sa jej podarilo dosiahnuť ešte dlhodobejšie a celoplošne účinnejšie zmeny.

Stratégia pre čaj

Hlavnými producentmi čaju sú Čína a India.¹⁵ Pestovanie čajovníka často vytláča druhovo bohaté tropické pralesy a nahrádza ich monokultúrami, ktoré sú tvorené iba jedným rastlinným druhom. Erózia pôdy, súperenie o vodu, nepriaznivé účinky v dôsledku používania hnojív a potreba palivového dreva na prevádzku sušiacich zariadení sú len niektoré z faktorov zatažujúcich životné prostredie.¹⁶

Úroda čaju sa zbiera po celý rok, a preto poskytuje zamestnanie veľkému počtu ľudí. Pestovatelia čaju ako hlavní zamestnávateľia v týchto oblastiach však čelia rôznym výzvam vrátane spravodlivého odmeňovania či práv pracovníkov, ako je sloboda združovania sa alebo bezpečnosť pri práci. V oblasti pestovania a zberu úrody sú zraniteľnou skupinou najmä ženy, ktoré musia čeliť nerovnoprávnemu prístupu pri hľadaní práce alebo chcených úveroch, nespravodlivých mzdám a šikanovaniu. Často sa tiež musia vysporiadať s nedostatkom možností pri starostlivosti o deti a školskej dochádzke. Z toho potom vyplývajú ďalšie riziká, ako je detská práca a nútená práca, ktoré sú podporované najmä mzdami pod hranicou životného minima. Pri používaní pesticídov na plantážach sa objavujú správy o nedostatku ochranných prostriedkov a vybavenia.

V roku 2020 sme v rámci ďalšieho rozvoja našej povinnej starostlivosti v oblasti ľudských práv vykonali [> hodnotenie vplyvu na ľudské práva \(Human Rights Impact Assessment – HRIA\)](#) v dodávateľskom reťazci čaju v Keni. Spoločnosť Lidl odvtedy podnikla rôzne kroky na vyriešenie rizík priamo na mieste.

V priebehu rokov sme postupne úspešne rozširovali nákup čajov pre naše privátne značky od certifikovaných pestovateľov.

Od OR 2023 je celý náš sortiment zelených, čiernych a rooibos čajov certifikovaný podľa štandardov Fairtrade, Rainforest Alliance alebo Bio kvality. Od roku 2023 to isté platí aj pre väčšinu našich bylinkových a ovocných čajov.

Okrem toho veľmi oceňujeme, keď sa naši obchodní partneri zapájajú do iniciatív a združení, ako je [> Ethical Tea Partnership \(ETP\)](#), v ktorom od roku 2021 aktívne pôsobí aj spoločnosť Lidl Stiftung & Co. KG.

¹⁵ Statista: Tea production worldwide from 2006-2022, 2024.

¹⁶ Mukhopadhyay & Mondal: Cultivation, Improvement, & Environmental Impacts of Tea, 2017.

Stratégia pre drevo a celulózu

Lesy čistia vzduch, ktorý dýchame, zmiernujú suchá a chránia pred povodňami aj eróziou pôdy. Bohužiaľ je existencia mnohých lesných ekosystémov ohrozená. Každé štyri sekundy zmizne z planéty les o rozlohe futbalového ihriska.¹⁷ Ročne sa vyrúbe asi 70 miliónov stromov určených na výrobu celulózových vlákien na báze dreva, hoci toto číslo by sa mohlo v nasledujúcich 20 rokoch až zdvojnásobiť kvôli rozrastajúcemu sa textilnému priemyslu.¹⁸ Medzi sociálne riziká lesného hospodárstva patrí detská práca, nútená práca aj bezpečnosť práce. V spolupráci s partnermi zapojenými do hodnotového reťazca a ich zainteresovanými skupinami by sme chceli prispieť k ekologicky aj sociálne zodpovednejšiemu hospodáreniu v lesoch. Naša stratégia sa preto vzťahuje na všetky súčasti produktov z dreva, celulózy a papiera pre tovary privátnych značiek, ako aj na primárne a sekundárne obaly s obsahom dreva, celulózy a papiera.

Sortiment, na ktorý sa vzťahuje náš cieľ dosiahnutia trvalej udržateľnosti dreva a celulózy, zahŕňa rôzne produkty, od papiera a obrúskov až po drevené hračky, drevený nábytok a drevené uhlie. Okrem toho v našom sortimente nájdete aj oblečenie vyrobené z drevených vlákien (viskóza).

Do konca OR 2024 bude všetko drevo používané vo výrobkoch Lidl Slovensko plne certifikované alebo recyklované. To isté platí do konca OR 2025 aj pre obaly z dreva, resp. celulózy. Uprednostňuje sa pritom používanie recyklovaného materiálu. Nové drevené vlákna (tzv. čerstvé vlákna) musí, pokiaľ je to možné, pochádzať zo zdrojov certifikovaných podľa FSC® alebo prípadne zo zdrojov s certifikátom PEFC.

¹⁷ WWF: Dodávateľské reťazce bez odlesňovania a premeny krajiny, 2022.

¹⁸ Fibre2Fashion Fashionable fabrics leading to deforestation, 2014.

Prostredníctvom certifikácie FSC® alebo PEFC našich produktov z čerstvého vlákna berieme ohľad na sociálne, ekologické aj ekonomické aspekty. Medzi kritériá lesného štandardu FSC® patrí ochrana pôvodného obyvateľstva, zákaz holorubnej ťažby, zachovanie biodiverzity v lesoch s vysokou prírodnou hodnotou a zákaz geneticky modifikovaných organizmov. V závislosti od podielu certifikovanej celulózy alebo recyklovaného obsahu v produkte sa používajú rôzne označenia certifikácie FSC® alebo PEFC.

Okrem toho sme si ešte stanovili cieľ do konca OR 2025 prejsť pri aspoň 15 % našich kuchynských a hygienických papierových artiklov v pevnom sortimente na recyklovaný materiál (vrátane hybridného papiera). Navyše od roku 2021 uvádzame na obaloch našich produktov z dreveného uhlia krajinu pôvodu a druh použitého dreva.

Od konca OR 2020 zaobstarávame aj viskózu trvalo udržateľnejším spôsobom, čo jasne dokazujeme prostredníctvom certifikácie EcoVero alebo LIVAEKO.

Najlepším spôsobom ochrany lesov je šetrnejšie využívanie dreva ako prírodného zdroja, čím sa významne prispieva k ochrane klímy. Preto je pri výrobkoch a obaloch našich privátnych značiek na prvom mieste práve šetrné využívanie dreva, celulózy a papiera. Tam, kde je to možné, sa na výrobu celulózy/papiera/kartónu používa recyklovaný materiál, čo je z hľadiska prírodných zdrojov výrazne úspornejšie. Pri rozhodovaní o použití recyklovaného materiálu však treba vziať do úvahy aj určité požiadavky v oblasti stability a tlačových vlastností podkladu.

i Naše členstvo v iniciatíve FSC®

Spoločnosť Lidl Stiftung & Co. KG je členom organizácie [> Forest Stewardship Council \(FSC®\) v Nemecku](#). Členstvo v multiparticipačnej organizácii FSC® nám umožňuje spolupracovať s ostatnými partnermi v dodávateľskom reťazci dreva. Tento dialóg nám prináša mnoho výhod a spolu s ostatnými členmi sme sa zaviazali k trvalo udržateľnému lesnému hospodárstvu.

i Projekt: Voda pre stromy - Naša spolupráca s Lesmi SR

Spoločnosť Lidl Slovensko úzko spolupracuje s Lesmi SR v rámci projektu [> Voda pre stromy](#) a tak prispieva k obnove svetových lesov. Vďaka tomuto projektu a podpore zákazníkov spoločnosti bolo od roku 2012 vysadených vo Vysokých a Nízkych Tatrách viac ako 2 000 000 stromčekov. Išlo primárne o smrek, smrekovec, jedle a buky.

Stratégia pre palmo(jadro)vý olej

Veľkoplošná produkcia palmo(jadro)vého oleja je jednou z príčin znižovania biodiverzity a prispieva ku klimatickým zmenám. Príčinou je nielen veľká rozloha poľnohospodárskych plôch, ale aj spôsob pestovania a produkcie. Plantáže na pestovanie palmy olejnej často vznikajú vypaľovaním a klčovaním pralesov a iných vzácnych ekosystémov. Okrem iného tak dochádza k strate biotopov pre rôzne druhy rastlín a živočíchov – mnohé z nich sú pritom na červenom zozname.¹⁹ 90 % produkcie palmo(jadro)vého oleja je sústredených v juhovýchodnej Ázii, kde až 50 % odlesňovania tropických dažďových pralesov možno pripísať práve tejto surovine.²⁰ Vypaľovaním pralesných plôch sa vo veľkom uvoľňuje CO₂ a sadze, ktoré ohrozujú okolité obyvateľstvo a kvalitu ovzdušia. V dôsledku toho odlesňovanie zintenzívňuje klimatické zmeny.²¹ ([pozrite si > Naša zodpovednosť za odlesňovanie a pretváranie lesov](#)). Plochy získané na pestovanie palmo(jadro)vého oleja sa často obhospodarujú ako monokultúry, ktoré sú čoraz viac napádané škodcami. Kvôli tomu sa používajú prípravky na ochranu rastlín a hnojivá. Tie zasa znečisťujú pôdy a kontaminujú podzemné vody – vrátane okolitých ekosystémov.¹⁹ Obchádzanie pracovných štandardov so sebou zasa prináša zdravotné riziká pri práci na palmových plantážach. Riziko predstavujú aj konflikty o pozemky alebo dokonca násilné zaberanie pôdy poškodzujúce drobných pestovateľov palmo(jadro)vého oleja a domorodé skupiny obyvateľstva. Úroveň miezd pracovníkov na plantážach je vo všeobecnosti pod úrovňou životného minima, čo zvyšuje riziko detskej a nútenej práce.

¹⁹ WWF: Palmový olej, 2024.

²⁰ Nature Plans: The environmental impacts of palm oil in context, 2020.

²¹ Greenpeace: Palm oil, 2024.

Tvrdo pracujeme na neustálom zdokonaľovaní transparentnosti našich dodávateľských reťazcov palmo(jadro)vého oleja. V rámci každoročného prieskumu dodávateľov, takzvaného mapovania dodávateľov, kontrolujeme, či naši dodávatelia dodržiavajú nami definované predpisy platné pre palmo(jadro)vý olej a dokumentujeme pritom dosiahnutý pokrok. V rámci tohto procesu zaznamenávame presné množstvá, stav certifikácie a ak je to možné, aj krajiny pôvodu. Vďaka tomu máme prehľad o tom, ktorý palmo(jadro)vý olej nespĺňa nami kladené požiadavky, a môžeme tak cielene osloviť našich konkrétnych dodávateľov. Objemy palmo(jadro)vého oleja zistené prostredníctvom mapovania našich dodávateľov sa v závislosti od typu modelu dodávateľského reťazca organizácie Roundtable for Sustainable Palmoil (RSPO) ([pozri > Obchodné modely](#)) agregovane vyhodnocujú v súhrnnej správe pre Lidl Slovensko.

Náš cieľ: Od konca OR 2022 získavame palmo(jadro)vý olej trvalo udržateľnejším spôsobom.

- Od konca OR 2022 je palmo(jadro)vý olej v potravinovom tovare a sortimente potravinám podobných produktov certifikovaný minimálne podľa štandardu RSPO úrovne Segregated.
- Od konca OR 2020 sú frakcie a deriváty palmo(jadro)vého oleja v potravinovom tovare a sortimente potravinám podobných produktov certifikované minimálne podľa štandardu RSPO úrovne Mass Balance.
- Od konca OR 2023 je palmo(jadro)vý olej v nepotravinovom tovare certifikovaný minimálne podľa štandardu RSPO úrovne Segregated.
- Od konca OR 2023 sú frakcie a deriváty palmo(jadro)vého oleja v nepotravinovom tovare certifikované minimálne podľa štandardu RSPO úrovne Mass Balance.

Približne 40 % celosvetovej produkcie rastlinných olejov pochádza z palmy olejnej.²⁰ Palmo(jadro)vý olej tvorí zložku mnohých olejov, tukov, pečiva, ale aj kozmetiky, pracích a čistiacich prostriedkov. V sortimente spoločnosti Lidl sa asi 80 % palmo(jadro)vého oleja využíva v potravinových výrobkoch a asi 20 % v nepotravinových tovaroch. Používanie palmo(jadro)vého oleja je potrebné vnímať z rôznych hľadísk: V porovnaní s inými rastlinnými olejmi ponúka palma olejná najvyšší výnos na využívanú plochu.²² Pri trvalo udržateľnom spôsobe produkcie je možné zmierniť dopady na životné prostredie.

Z výživového hľadiska však môže mať zmysel používanie alternatívnych, zdravých rastlinných olejov, avšak za predpokladu, že technologické spracovanie finálneho produktu je podobné alebo rovnaké. Ďalšie informácie k tejto téme nájdete v [> nákupnej politike Vedomá výživa](#).

i Naše pôsobenie v organizácii Roundtable on Sustainable Palm Oil

Od roku 2012 je spoločnosť Lidl Stiftung & Co. KG členom organizácie [> Roundtable on Sustainable Palm Oil \(RSPO\)](#) a od roku 2023 sa aktívne zapájame do pracovnej skupiny pre zdieľanú zodpovednosť Shared Responsibility Working Group organizácie RSPO, prostredníctvom ktorej presadzujeme obmedzovanie negatívnych dopadov ťažby surovín na životné prostredie.

i Naša práca vo fóre k trvalo udržateľnej produkcii palmového oleja

Spoločnosť Lidl Stiftung & Co. KG je členom [> fóra k trvalo udržateľnej produkcii palmového oleja \(FONAP e. V.\)](#), v ktorom zastupuje spoločnosť Lidl v Nemecku, Rakúsku a Švajčiarsku. Prostredníctvom našej práce v združení FONAP sme sa zapojili do projektu pre malých farmárov v Indonézii, čím podporujeme školenie malých farmárov v oblasti ekologických aspektov a pestovateľských technológií, ako aj geolokácie, aktívneho navrhovania alternatívnych zdrojov príjmov pre farmy a posilnenie postavenia žien v tomto odvetví.

²⁰ Nature Plans: The environmental impacts of palm oil in context, 2020.

²² WWF: 8 Things to know about Palm Oil, 2020.

Stratégia pre sóju

Sója je významným zdrojom rastlinných bielkovín a využíva sa predovšetkým v krmivách pre zvieratá, ako sú napríklad kurčatá. 80 % celosvetovej úrody sóje sa využíva na kŕmenie zvierat.²³ So zvyšujúcim sa blahobytom a rastúcou svetovou populáciou sa celosvetovo zvyšuje aj miera konzumácie mäsa – a s ňou aj potreba sóje ako krmiva pre zvieratá. Ak však bude produkcia sóje aj naďalej narastať súčasným tempom, v dôsledku premeny na poľnohospodársku krajinu bude ohrozených 16 miliónov hektárov savany a 6 miliónov hektárov dažďového pralesa – to je približne päťnásobok rozlohy Švajčiarska.²³ Mnohé z týchto ohrozených oblastí sa pritom nachádzajú v druhovo najbohatších ekosystémoch sveta, ako je povodie Amazonky, oblasť Cerrado či Atlantický dažďový prales na východnom pobreží Brazílie. Pestovanie sóje je často spájané s porušovaním pozemkových práv pôvodného obyvateľstva a malých farmárov, ako aj s diskrimináciou. V dôsledku masovej produkcie a narastajúcej mechanizácie výroby vzniká iba málo formálnych pracovných miest. Na vrchole sezóny sú potrební najmä sezónni pracovníci a pomocné pracovné sily pri zbere, čo zvyšuje riziko detskej a nútenej práce. Platy pracovníkov, ako aj opatrenia na ochranu zdravia a bezpečnosti pri práci bývajú zvyčajne nedostatočné.

Spolupracujeme s dodávateľmi a maloobchodnými predajcami na zlepšení transparentnosti v našich dodávateľských reťazcoch sóje. Na tento účel každoročne mapujeme nepriame objemy sóje, ktoré prichádzajú do našich dodávateľských reťazcov vo forme krmiva pre zvieratá. Prihliadame pritom aj na certifikácie a krajiny pôvodu sóje v krmivách. Vďaka tomu dokážeme zistiť, kde môže sója potenciálne predstavovať riziká pre trvalú udržateľnosť, a cielene osloviť našich dodávateľov.

²³ WWF: Sója ako krmivo, 2024.

Naším prvoradým cieľom je posilniť robustnú certifikáciu trvalej udržateľnosti v sektore sóje, ktorá musí nielen zabrániť odlesňovaniu a premene krajiny, ale spĺňať aj ďalšie vysoko relevantné aspekty trvalej udržateľnosti (napr. používanie pesticídov). Preto podporujeme partnerstvo Donau Soja a certifikáciu trvalej udržateľnosti podľa RTRS alebo ProTerra, ako aj ISCC+.

Ak sója nie je certifikovaná, už teraz vyzývame našich dodávateľov mäsových výrobkov nakupovať ako krmivo iba sóju zo zdrojov nespôsobujúcich odlesňovanie. Tento postup je možné overiť napr. prostredníctvom [> metodiky ZDC](#) neziskovej organizácie [≥ Earthworm Foundation](#) alebo [> riešenia ProTerra](#). Od roku 2028 – alebo aj skôr, ak to situácia na danom trhu dovoľí – by sa úplné pokrytie objemu sóje zo zdrojov nespôsobujúcich odlesňovanie v krmive malo dosiahnuť iba prostredníctvom týchto veľmi spoľahlivých certifikátov. Ak sója z týchto systémov nebude na trhu dostupná, musia naši dodávatelia aplikovať vlastné riešenia [M&V](#) v súlade s iniciatívou [> Accountability Framework Initiative](#).

Na priame použitie sóje ako prísady do našich produktov náhrady mäsových, mliečnych alebo jogurtových výrobkov bude Lidl do konca OR 2024 odoberať sóju iba z Európy s cieľom chrániť dažďové pralesy v Južnej Amerike a juhovýchodnej Ázii. Pre náhrady mäsa alebo údenín, ako aj sójové nápoje budeme navyše do konca OR 2025 požadovať okrem európskeho pôvodu aj povinný certifikát podľa požiadaviek organizácií Donau Soja/Europe Soy (prednostne), ProTerra, ISCC+, RTRS alebo štandardov Bio kvality. Prostredníctvom dodatočnej certifikácie zabezpečíme, že procesy produkcie sóje budú kontrolované a vyhodnocované podľa ekologických kritérií.

Okrem toho by sme chceli do nášho sortimentu čoraz viac integrovať trvalo udržateľnejšie alternatívy živočíšnych produktov, a tým zvyšovať podiel rastlinných zdrojov bielkovín v sortimente našich privátnych značiek. Ďalšie informácie k tejto téme nájdete v našej [nákupnej politike Vedomá výživa](#).

i Spolupráca na trvalo udržateľnejšom pestovaní sóje

Spoločnosť Lidl Stiftung & Co. KG je členom organizácie [> Roundtable of Responsible Soy \(RTRS\)](#), vďaka čomu získava hlasovacie práva v rozhodovacích procesoch organizácie prijímaných viacerými zainteresovanými partnermi. Patrí medzi ne aj zapojenie sa do revízie štandardu RTRS a prijímanie ďalších rozhodnutí.

Okrem toho podporuje spoločnosť Lidl ako člen predstavenstva organizácie [> Donau Soja](#) zodpovedné pestovanie sóje v Európe. Týmto spôsobom pomáhame zvyšovať podiel trvalo udržateľne vypestovanej sóje na trhu a rozširovať využívanie európskej sóje v našich dodávateľských reťazcoch. Zároveň tak dokážeme efektívne riešiť sociálne, ekologické aj ekonomické výzvy súvisiace s produkciou a využívaním sóje.

Veľmi oceňujeme, že sa iniciatívy ako [> Responsible Commodities Facility \(RCF\)](#) angažujú v dôležitých ekosystémoch, akým je aj Cerrado v Brazílii. Robia tak vytváraním finančných stimulov na produkciu sóje bez odlesňovania a premeny krajiny určených priamo pre farmárov, čím výrazne podporujú ochranu biodiverzity v okolí ich fariem. Okrem ochrany lesov si uvedomujeme aj naliehavú potrebu ochrany ďalších ekosystémov, ako napr. takzvanej [> inej lesnej pôdy](#).

Navyše sme v roku 2024 v spolupráci s obchodníkmi so sójou a nadáciou

[> Earthworm Foundation](#) rozbehli pilotný projekt na dodávky sóje dopestovanej bez odlesňovania z Brazílie do Nemecka a Spojeného kráľovstva využili pritom jej [> metodiku ZDC](#). Tá zabezpečuje, že dovezená sója po 1. januári 2020 nepochádza z odlesnených ani premenených ekosystémov.

Stratégia pre ryžu

Ryža je základnou potravinou pre veľkú časť svetovej populácie, ide pritom konkrétne o 3,5 miliardy ľudí. Približne 60 % ľudí postihnutých hladom je odkázaných práve na ryžu, ktorá je pre nich jedlom alebo aj zdrojom príjmu.²⁴ Pestovanie ryže však zároveň predstavuje vysoké riziko straty biodiverzity a urýchľuje klimatické zmeny. Pretože na pestovanie ryže pripadá až 13 % celosvetovej spotreby hnojív²⁵ a 10 – 17 % globálnych emisií metánu²⁶ – pri žiadnej pestovateľskej metóde sa neuvolňuje toľko metánu ako pri mokrom pestovaní ryže. Okrem toho sa pri pestovaní ryže spotrebuje približne tretina celosvetového objemu vody použitej na zavlažovanie.²⁵ Kvôli klimatickým podmienkam sa ryža často pestuje v oblastiach s vysokými vodnými rizikami, ako napr. v Pakistane.

Pestovanie ryže často prebieha v štruktúrach tvorených drobnými farmármi. Ryža sa väčšinou pestuje na osobnú spotrebu. Nadbytočná produkcia sa potom predáva za často nízke trhovú cenu, ktoré nedokážu pokryť ani výrobné náklady. Ak sú však farmári na tieto príjmy odkázaní, predáva sa aj ryža určená na vlastnú potrebu. Dôsledky: podvýživa, zvýšené riziko detskej práce na zabezpečenie príjmu domácnosti, ako aj nútená práca v dôsledku silnej závislosti od týchto pomerov. Najmä ženy ako zraniteľná skupina sú pritom vystavené nerovnoprávnemu prístupu k vzdelaniu a primeraným mzdám. Ochranné odevy na aplikáciu pesticídov sú väčšinou drahé, preto si ich malí farmári nemôžu dovoliť, a pri pestovaní a zbere úrody sú tak vystavení zvýšeným zdravotným rizikám.

i Do konca OR 2025 budeme ponúkať vo všetkých národných prevádzkach Lidl trvalo udržateľnú ryžu certifikovanú podľa štandardov SRP, Fairtrade alebo Bio kvality.

i Naše členstvo v platforme Sustainable Rice Platform

Lidl je aktívnym členom platformy [Sustainable Rice Platform \(SRP\)](#). Do roku 2021 sme v krajinách Rakúsko, Belgicko, Švajčiarsko, Holandsko, Nemecko, Francúzsko a Dánsko realizovali pilotný test s overenou basmati ryžou prémiovej kvality podľa normy SRP.

²⁴ Sustainable Rice Platform: About Rice, 2024.

²⁵ Nature Communications: Sustainable intensification for a larger global rice bowl, 2021

²⁶ SRF: Klimatické zmeny ohrozujú pestovanie ryže, 2023.

Stratégia pre orechy

V roku 2023 sa celosvetovo vyprodukovalo približne 5,37 milióna ton stromových orechov.²⁷ Pri každom druhu orechov sú potrebné iné podmienky pestovania: Preto sa napríklad mandle vo veľkej miere pestujú v USA, vlašské orechy v Číne a USA, kešu sa zasa pestujú v Nigérii a na Pobreží Slonoviny.²⁸ V dôsledku rôznych oblastí pôvodu a metód pestovania sa ekologické a sociálne riziká môžu líšiť v závislosti od druhu orechov aj ich pôvodu. Ekosystémy a biodiverzita sú ohrozované premenou krajiny, monokultúrami aj nevhodným používaním hnojív a pesticídov. Vysoká spotreba vody pri pestovaní ešte viac zaťažuje oblasti trpiace suchom. Ďalším rizikom je znečisťovanie podzemných vôd v dôsledku praženia, čistenia spracovateľských strojov alebo likvidácie toxických olejov zo škrupín. Väčšina druhov orechov sa pestuje v štruktúrach s malými poľnohospodármi. Orechy často zbierajú sezónni pracovníci bez pracovných zmlúv, čo so sebou prináša zvýšené riziko nútenej práce. Migrujúci pracovníci sa často niekoľko mesiacov v roku presúvajú v rodinných zoskupeniach od jednej zbernej stanice k druhej. Deti pritom sprevádzajú svojich rodičov. V tomto období nemôžu navštevovať školu. Často sa zapájajú aj do práce na poliach. Tým sa zvyšuje riziko detskej práce. V dôsledku zamestnávania migrujúcich pracovníkov môžu deti z rodín týchto pracovníkov len zriedka navštevovať školu a hrozí pritom vážne riziko detskej práce. K tomu sa ešte pridávajú nevyhovujúce normy bezpečnosti práce.

V roku 2023 sme v rámci rozvíjania našej povinnej starostlivosti v oblasti ľudských práv vykonali hodnotenie HRIA v dodávateľskom reťazci kešu orechov z Pobrežia Slonoviny.

Jeho výsledky potvrdili, že najmä v pestovateľských a spracovateľských fázach dodávateľského reťazca dochádza k porušovaniu práv v oblastiach primeranej mzdy, diskriminácie žien a bezpečnosti práce.

 Zaväzujeme sa do konca OR 2025 ponúkať v sortimente orechy/ zmesi orechov certifikovaných podľa štandardov Fairtrade, Bio kvality alebo Rainforest Alliance.

²⁷ Statista: Production of tree nuts worldwide from 2008/2009 to 2022/2023, 2023.

²⁸ INC: Crop Reports, 2023.

Stratégia pre bavlnu

Pestovanie bavlny so sebou prináša náročnú manuálnu produkciu, najmä v krajinách globálneho juhu. 99 % pestovateľov bavlny žije v rozvojových krajinách a vyprodukuje 75 % svetového objemu tejto suroviny. Zvyšky pesticídov v podzemných vodách a zavlažovanie pri pestovaní v suchých oblastiach alebo používanie chemikálií pri spracovaní predstavujú riziko pre naše zdroje sladkej vody. Pestovanie v monokultúrach, ako aj používanie pesticídov ohrozujú biodiverzitu. V dôsledku štrukturálnych príčin, akými sú nedostatočná pláca a starostlivosť o deti a školstvo, je pri pestovaní a spracovaní bavlny veľmi rozšírená detská práca. K tomu treba ešte pripočítať riziko nútenej práce, diskriminácie aj nízkej bezpečnosti pri práci v dôsledku nechráneného kontaktu pracovníkov s prípravkami na ochranu rastlín, ktoré sú zdraviu škodlivé.²⁹

Od konca OR 2022 používame v našom textilnom a spotrebnom tovare iba bavlnu, ktorá je certifikovaná podľa štandardov [Global Organic Textile Standard \(GOTS\)](#), [Organic Content Standard \(OCS\)](#) alebo [Cotton Made in Africa \(CMiA\)](#).

Do konca OR 2025 chceme zároveň zvýšiť podiel využívania organickej bavlny aspoň na 20 %.

i Naša práca v združení textilného odvetvia

Spoločnosť Lidl sa zapája do iniciatív [> združenia textilného odvetvia](#) pri realizácii projektov v textilnom dodávateľskom reťazci. Touto formou tak napríklad v rámci iniciatívy BI Supplier Decarbonization podporujeme opatrenia na zvýšenie energetickej účinnosti u dodávateľov v Bangladéši a Pakistane, aby sme im pomohli znížiť emisie skleníkových plynov. Okrem toho sa má pritom vypracovať aj úvodný prehľad dopadov textilného priemyslu na obyvateľov dvoch hlavných priemyselných lokalít v meste Dháka a Karáči.

²⁹ CMiA: World Cotton Day, 2021.

Naše medzinárodné ciele v oblasti surovín

Naše ciele pre suroviny

Ako spoločnosť zabezpečujúca maloobchodný predaj potravín si veľmi jasne uvedomujeme našu zodpovednosť pri [> trinástich rizikových surovinách](#).

Neustále sa snažíme zmierňovať negatívne dopady nášho spôsobu využívania surovín. Na tento účel vyvíjame záväzné celopodnikové smernice CSR týkajúce sa nákupu a našich obchodných partnerov. Patria medzi ne aj medzinárodné ciele v oblasti surovín. V nich sú definované jasné požiadavky CSR s ohľadom na nákup kriticky dôležitých surovín a určujú konkrétny časový horizont na ich implementáciu. Ide pritom o špecifické ciele na certifikáciu a/alebo redukciu platné pre kriticky dôležité suroviny v produktoch našich privátnych značiek.

Platia pritom nadnárodné požiadavky, ktoré Lidl Slovensko v závislosti od suroviny implementuje v nasledujúcom časovom horizonte a v prípade potreby ich doplní o vlastné ciele. V nasledujúcej tabuľke je uvedené, aké ciele certifikácie a redukcie sme si stanovili pri nami využívaných najkritickejších surovinách.

Naše ciele v oblasti surovín

Surovina	Produkt	Ciele pri certifikácii a znižovaní		Cieľový horizont*
Bavlna	 Textilie, spotrebný tovar	GOTS, OCS, CmiA, recyklovaná bavlna	100 %	2022
		Bio bavlna	20 %	2025
Rastliny a kvety	 Rastliny, kvety	GLOBALG.A.P. s dodatkom GRASP alebo ekvivalentom (Fairtrade)	100 %	2021
		Balená zemina pre kvety	Zníženie obsahu rašeliny, max. 50 % rašeliny	100 % (akciový tovar)
Vajce	 Produkty z čerstvých vajec	Minimálne vajíčka z podstielkového chovu	100 %	2025
		Produkty s obsahom vajec	Minimálne vajíčka z podstielkového chovu	100 %
Ryby a mäkkýše	 Lovené vo voľnej prírode, bez tuniakov	MSC; ak je dostupný tovar a splnený certifikačný štandard	100 % (stály sortiment)	2025
			50 % (akciový tovar)	2022
	 Akvakultúra	ASC (preferovaný), Bio (preferovaný), GLOBALG.A.P., BAP; ak je dostupný tovar a splnený certifikačný štandard	100 % (stály sortiment)	2025
			50 % (akciový tovar)	2022
	Mrazené jedlo, polotovary, okrem tuniaka	MSC (okrem tuniaka), ASC (preferovaný), Bio (preferovaný), GLOBALG.A.P., BAP; ak je dostupný tovar a splnený certifikačný štandard; akcia, ak je to možné	100 %	2025
	Konzervovaný tuniak	Konzervy (iba tuniak): MSC, Fishery Improvement Project (FIP), FAD free, pole&line	100 % (stály sortiment)	2025
Krmivo pre mačky	MSC, ASC pre krmivo pre mačky variantu „ryby“	100 %	2022	
Káva	 Kapsuly, instantná káva/cappuccino (bez podov)	Fairtrade, Rainforest Alliance, Bio	100 %	2022
		Kávové pody a kávové nápoje	Fairtrade, Rainforest Alliance, Bio	100 %
		Ak nie sú certifikované, v takom prípade musia spĺňať požiadavky proti odlesňovaniu prostredníctvom systému, ktorý overiteľne zohľadňuje usmernenie AFi Guidance pre systémy M&V	100 %	2024

* Koniec OR

Naše ciele v oblasti surovín

Surovina	Produkt	Ciele pri certifikácii a znižovaní		Cieľový horizont*
Kakao	 Produkty s obsahom kakaa	Produktová pečať Fairtrade, surovinová pečať Fairtrade, Rainforest Alliance, Bio	100 % (Food a Near Food)	2020
	Tabulková čokoláda	Produktová pečať Fairtrade, surovinová pečať Fairtrade	100 % (stály sortiment)	2022
Orechy		Ponúkať v sortimente certifikované orechy; Fairtrade, Rainforest Alliance, Bio		2025
Ovocie a zelenina		GLOBALG.A.P. s dodatkom GRASP alebo ekvivalentom***	100 %	2021
Palmo(jadro)vý olej	 Produkty s obsahom palmového (jadrového) oleja	RSPO, obchodný model: Segregated, Bio v produktoch triedy Bio	100 % (Near Food)	2022
	Produkty s obsahom palmového (jadrového) oleja	RSPO, obchodný model: Segregated, Bio v produktoch triedy Bio	100 % (Food)	2022
	Produkty s palmo(jadro)vým olejom: deriváty alebo frakcie	RSPO, obchodný model: Mass Balance, Bio v produktoch triedy Bio	100 % (Food a Near Food)	2020
Ryža		Ponuka certifikovanej ryže: Sustainable Rice Platform, Fairtrade, Bio	(stály sortiment)	2025
Sója	 Sójové výrobky (výrobky so sójou ako prísadou = mliečne náhrady, náhrady údenín, mäsa a syrov; okrem sójovej omáčky)	Sója ako prísada musí pochádzať z Európy	100 %	2024
	Vegetariánske/veganské náhrady (vrátane náhrad klobás a salám), sójové nápoje a sójová smotana (sójová šľahačka)	Okrem európskeho pôvodu musí byť sója ako prísada vo vegetariánskych/vegánskych náhradách produktov certifikovaná podľa nasledujúcich noriem: RTRS, Donau Soja, Europe Soy, ProTerra, ISCC+, Bio	100 %	2025
	Sója v krmive (nepriama sója v živočíšnych produktoch)	Pestovaná bez odlesňovania podľa týchto systémov (ak sú dostupné): ZDC alebo ProTerra MRV Alternatívy musia zodpovedať platnému usmerneniu AFi Guidance pre systémy M&V	100 %	2028

* Koniec OR

*** napr. Bioland, Biopark, Naturland, Fairtrade

Naše ciele v oblasti surovín

Surovina	Produkt	Ciele pri certifikácii a znižovaní		Cieľový horizont*
Tropické ovocie 	Banány	Fairtrade (preferovaný), Rainforest Alliance (preferovaný), Bio, SCS	prebieha	2025
	Ananás	Fairtrade (preferovaný), Rainforest Alliance (preferovaný), Bio; Pôvod Kostarika: SCS	100 %	2022
	Mango	Fairtrade (preferovaný), Rainforest Alliance (preferovaný), Bio; Pôvod Izrael: GLOBALG.A.P. Spring (alebo pod.) Dominikánska rep./Kostarika: SCS	100 %	2022
	Avokádo	Fairtrade (preferovaný), Rainforest Alliance (preferovaný), Bio; Pôvod Čile/Izrael/Maroko: GLOBALG.A.P. Spring (alebo pod.) Pôvod Južná Afrika: SIZA Dom. rep./Kolumbia: SCS	100 %	2022
	Hrozno	Prebieha Fairtrade, Rainforest Alliance, Bio, SIZA		2025
Čaj 	Zelený čaj, čierny čaj a rooibos čaj	Fairtrade, Rainforest Alliance, Bio	100 %	2022
	Bylinkový a ovocný čaj	Fairtrade, Rainforest Alliance, Bio, ak je splnený certifikačný štandard	50 %	2022
	 Pomarančová šťava chladená zo zámoria	Fairtrade, Rainforest Alliance, Bio	100 %	2022

* Koniec OR

Naše ciele v oblasti surovín

Surovina	Produkt	Ciele pri certifikácii a znižovaní		Cieľový horizont*	
Drevo Celulóza		Obaly a produkty s obsahom celulózy	Recyklovaný materiál, pri novom vlákne FSC (preferovaný), vo výnimočnom prípade PEFC	100 % (Non Food)	2020
		Obaly s obsahom celulózy	Recyklovaný materiál, pri novom vlákne FSC (preferovaný), vo výnimočnom prípade PEFC	100 % (Food a O&Z**)	2025
		Obaly a produkty s obsahom celulózy	Recyklovaný materiál, pri novom vlákne FSC (preferovaný), vo výnimočnom prípade PEFC	100 % (Near Food)	2024
		Kuchynské a hygienické produkty	Zvýšiť podiel recyklátu (možný je aj hybridný papier)	15 % (stály sortiment)	2025
		Drevené uhlie/ Brikety	Uvedenie: krajina pôvodu a druhy dreva na obale	100 %	2021
		Drevené uhlie/ Brikety	FSC (preferovaný), PEFC, Nordic Swan (preferovaný, keď je dodávateľský reťazec certifikovaný podľa FSC), obstarané v rámci projektu Earthworm	100 %	2024
Kaučuk		Produkty s obsahom kaučuku	Splnenie požiadaviek proti odlesňovaniu prostredníctvom systému, ktorý je uznávaný organizáciou GPSNR, WWF, FSC alebo Rainforest Alliance. Alternatíva musí dokázateľne zohľadňovať usmernenie AFi Guidance pre systémy M&V.	100 % (Non Food a Near Food)	2024
		Produkty s obsahom kaučuku	Kaučuková zložka je certifikovaná podľa FSC (preferovaný) alebo PEFC.	50 % (rozšírenie na 75 % do roku 2027)	2024
Plast		Obaly	Redukcia	-30 %	2025
		Obaly	Redukcia	-35 %	2027
		Obaly	Zabezpečenie maximálnej recyklovateľnosti	100 %	2025
		Obaly	Redukcia „virgin“ plastu	-10 %	2025
		Obaly	Zvýšenie podielu recyklátu	25 %	2025
Hovädzie mäso		Hovädzie mäso z Južnej Ameriky a iného rizikového pôvodu	Splnenie požiadaviek proti odlesňovaniu prostredníctvom systému, ktorý je uznávaný organizáciou GRSB alebo overiteľne zohľadňuje usmernenie AFi Guidance pre systémy M&V	100 %	2024

* Koniec OR

** Ovocie a zelenina

Naše ciele v oblasti surovín

Surovina	Produkt	Ciele pri certifikácii a znižovaní		Cielový horizont*
	 Brojlerové kurčatá	Z kvalitnejších podmienok chovu so zníženou hustotou jedincov a pomalšie rastúce plemená (stály sortiment)	Zvýšenie podielu	2026
Viskóza	Textílie, spotrebný tovar	Recyklované alebo certifikované: EcoVero od Lenzing, LIVAEKO od Birla	100 %	2020
Pravá koža	Textílie/obuv, spotrebný tovar	Recyklované alebo certifikované: Leather Working Group podľa zlatého alebo strieborného štandardu	100 %	2021
Vlna	Textílie	Recyklované alebo certifikované: RWS, GCS, SFA, GOTS, GRS, RCS; Zákaz angorskej vlny a mulesingu pri merino vlně; jahňacia kožušina iba s dokladom, že ide o vedľajší produkt z potravinárskeho priemyslu	100 %	2022
Páperie	Textílie, spotrebný tovar	Recyklované alebo certifikované: DownPass, RDS, GOTS, GRS alebo RCS; zákaz páperia zo šklbania zaživa alebo výkrmu štopaním	100 %	2022
Pravá kožušina	Textílie, spotrebný tovar	V rámci nášho členstva v programe „Fur Free Retailer“ je zakázané používanie pravej kožušiny.		
Polyester	Textílie	Recyklované alebo certifikované: GRS, RCS, RMC, Eucertplast, Blauer Engel (Modrý anjel), SCS	100 %	2030

* koniec OR

Glosár

Glosár

Accountability Framework initiative (AFi)	Iniciatíva Accountability Framework Initiative (AFi) je spoločný program na ochranu lesov, iných prírodných ekosystémov a ľudských práv tým, že ako štandard presadzuje etický spôsob produkcie a obchodu. Na dosiahnutie tejto rozhodujúcej zmeny iniciatíva AFi propaguje a podporuje implementáciu presne definovaného rámca zodpovednosti, podrobného plánu na stanovenie cieľov, implementáciu opatrení a vytváranie reportingových zostáv o dosiahnutom pokroku smerom k etickým dodávateľským reťazcom. Iniciatívu ako takú vedie koalícia AFi, zoskupenie environmentálnych a ľudskoprávných organizácií z celého sveta, ktoré vyvinulo rámec zodpovednosti a spoločne presadzujú pozitívny vplyv v poľnohospodárstve a lesníctve. ³⁰
Afi Prevádzkové usmernenie pre monitorovanie a verifikáciu	Toto usmernenie obsahuje normy a odporúčané postupy na monitorovanie a verifikáciu (M&V) súvisiace so záväzkom spoločností a podnikov k témam spadajúcim pod rámec zodpovednosti (Accountability Framework). Zameriava sa na ekologické aj sociálne dôsledky spojené so získavaním a následným zušľachtovaním surovín. Všeobecné usmernenie sa využíva na spravovanie rôznych surovín a kontextov a je možné ho prispôbiť vytvorením, resp. prijatím kontextovo špecifických systémov, nástrojov a procesov monitorovania a verifikácie. ³¹
Cotton made in Africa (CmiA)	Cotton made in Africa je iniciatívou zameranou na zlepšenie sociálnych, ekonomických aj ekologických podmienok pri produkcii bavlny v Afrike. Sponzorom iniciatívy je nadácia Aid by Trade Foundation. Textilné spoločnosti zapojené do iniciatívy cielene požadujú bavlnu vyrábanú trvalo udržateľným spôsobom a predávajú ju s pečatou „Cotton made in Africa“. Spoločnosti platia za pečat licenčný poplatok, ktorý sa spätne investuje do pestovateľských regiónov. Vďaka zaručenému odberu bavlny motivuje farmárov k pestovaniu bavlny trvalo udržateľným spôsobom a prostredníctvom jej predaja im poskytuje spoľahlivý príjem. ³²

Donau Soja	Donau Soja je európska, multiparticipačná, nezisková členská organizácia, ktorá sa podieľa na transformácii získavania bielkovín v Európe a zameriava sa pritom najmä na produkciu sóje bez GMO technológií. ³³
Earthworm Foundation	Nadácia Earthworm Foundation je nezisková organizácia, ktorá spolupracuje so svojimi členmi a partnermi na tom, aby sa hodnotové reťazce stali hnacím motorom prosperity komunit aj ekosystémov. Earthworm pomáha pri definovaní smerníc, ktoré určujú, čo si podnik či firma želá pre svoje produkty, pomáha s transparentnosťou, spätnou vysledovateľnosťou, manažmentom sťažností, monitorovaním a verifikáciou, ako aj pri spolupráci s dodávateľmi a pri podpore lepších postupov až po kritické regióny získavania zdrojov. ³⁴
Ethical Tea Partnership (ETP)	Organizácia ETP bola založená skupinou spoločností zaoberajúcich sa produkciou čaju s cieľom lepšie pochopiť riziká v dodávateľskom reťazci čaju. Medzičasom sa ETP vypracovala až na organizáciu s globálnou členskou základňou, ktorá podporuje spoluprácu s miestnymi komunitami, podnikmi, vládami aj občianskou spoločnosťou aj medzi nimi s cieľom podporiť dlhodobé systematické zmeny v pestovaní a produkcii čaju. ³⁵
Fairtrade	Fairtrade označuje lepšie pracovné a životné podmienky pre drobných farmárov a farmárky, ako aj zamestnancov v krajinách globálneho juhu. Fairtrade stanovuje stabilné minimálne ceny vrátane Fairtrade prémie pre komunitné projekty, regulované pracovné podmienky a podporu pestovania šetrného k životnému prostrediu. Za týmto účelom sa organizácie rozvojovej pomoci z rôznych krajín spojili v roku 1997 do zastrešujúcej organizácie FLO (dnes Fairtrade International) a zlúčili svoje jednotlivé štandardy do jednotného štandardu. V roku 2002 bola zavedená spoločná pečat Fairtrade. Tá vyjadruje všeobecné štandardy (pre malé farmárske organizácie, plantáže alebo zmluvné poľnohospodárstvo), produktové normy, ktoré stanovujú špecifické nariadenia pre produkty, ako aj obchodný štandard (Trader Standard), ktorý obsahuje nariadenia pre obchodníkov a výrobcov (vrátane nariadení o platobných metódach alebo o zmiešaných produktoch). ³⁶

³⁰ Accountability Framework: Home, 2024.

³¹ Accountability Framework: Operational Guidance on Monitoring and Verification, 2023.

³² Utopia: Cotton made in Africa: Toto sa skrýva za trvalo udržateľnou bavlnou, 2023.

³³ Donau Soja: O nás, 2024.

³⁴ Earthworm: About us, 2024.

³⁵ Ethical Tea Partnership: About Us, 2024.

³⁶ Fairtrade: Čo je to Fairtrade?, 2024.

Glosár

Forest Stewardship Council (FSC)* Rada FSC® bola založená v roku 1993 a odvtedy je nezávislou organizáciou, ktorá sa zaviazala podporovať environmentálne aj sociálne prospešné a ekonomicky životaschopné obhospodarovanie lesov. Pečať FSC® označuje výrobky z dreva alebo papiera, ktoré spĺňajú dané kritériá, ako je ochrana pôvodných skupín obyvateľstva, zachovanie biologickej diverzity a lesov s vysokou ochranárskou hodnotou alebo zákaz geneticky modifikovaných organizmov. V závislosti od podielu certifikovanej celulózy vo výrobku alebo použitia recyklovaného materiálu udeľuje FSC® rôzne pečate.³⁷

*FSC® N001585

Fórum trvalo udržateľnej produkcie kakaa Spolková vláda, zastúpená Spolkovým ministerstvom pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (BMZ) a Spolkovým ministerstvom výživy a poľnohospodárstva (BMEL), nemecký cukrársky priemysel, nemecký obchod s potravinami a občianska spoločnosť sa zišli na fóre udržateľného kakaa. Spoločne tvoria takzvanú multiparticipačnú iniciatívu (iniciatívu s viacerými zainteresovanými subjektmi), ktorá si kladie za cieľ zlepšiť životné podmienky pestovateľov kakaa aj ich rodín, zachovať a chrániť pritom prírodné zdroje a biologickú diverzitu v krajinách pestujúcich kakao, ako aj zvýšiť mieru pestovania a uvádzania na trh kakaa certifikovaného podľa noriem trvalej udržateľnosti. Členovia fóra sa k tomu zaviazali v úzkej spolupráci s vládami krajín produkujúcich kakao.³⁸

Fórum trvalo udržateľnej produkcie palmového oleja (FONAP) Fórum trvalo udržateľnej produkcie palmového oleja (FONAP) je multiparticipačné partnerstvo (MAP) pozostávajúce z viac ako päťdesiatich spoločností, združení, mimovládnych organizácií, Federálneho ministerstva pre výživu a poľnohospodárstvo (BMEL) a Federálneho ministerstva pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (BMZ). Sekretariát FONAP sa nachádza v Nemeckej spoločnosti pre medzinárodnú spoluprácu (Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit – GIZ) GmbH.

Cieľom FONAP e.V. je podpora trvalo udržateľných poľnohospodárskych dodávateľských reťazcov so zameraním na palmový olej. Od svojho založenia v roku 2015 presadzuje FONAP trvalo udržateľnejšie spôsoby pestovania palmového oleja v krajinách jeho pôvodu. Je pritom dôležité zvýšiť nákup certifikovaného trvalo udržateľného palmového oleja v potravinách, krmivách aj chemických výrobkoch a dbať na ľudské práva a uplatňovať ich v rámci celého dodávateľského reťazca.³⁹

Global Organic Textile Standard (GOTS) Iniciatíva Global Organic Textile Standard (GOTS) bola založená medzinárodnými štandardizačnými organizáciami, ktoré presadzujú ekologickjšiu a sociálne zodpovednejšiu textilnú výrobu. Pečať označuje celosvetovo jednotný, kontrolovateľný, sociálny a ekologický štandard. Pečať tak získajú iba textilné výrobky, ktorých zloženie je aspoň zo 70 percent tvorené organicky vyrobenými prírodnými vláknami. Celý reťazec textilnej produkcie je pritom certifikovaný nezávisle. Všetky produkty sú zároveň spätne výsledovateľné a dajú sa skontrolovať vo verejnej databáze.⁴⁰

Human Rights Impact Assessment (HRIA) Hodnotenie vplyvu na ľudské práva (Human Rights Impact Assessment – HRIA) opisuje vyhodnocovanie vplyvu na ľudské práva ako proces systematickej identifikácie, predpovedania a reagovania na potenciálne dopady obchodnej činnosti, vládnej politiky alebo obchodnej dohody na ľudské práva.⁴¹

³⁷ FSC: Forest Stewardship Council, 2023.

³⁸ Fórum trvalo udržateľného kakaa: O nás, 2024.

³⁹ Fórum trvalo udržateľnej produkcie palmového oleja: Portrét organizácie FONAP, 2024.

⁴⁰ GOTS: Global Organic Textile Standard, 2020.

⁴¹ The Danish Institute for Human Rights: Introduction to human rights impact assessment, 2023.

Glosár

LkSG - Zákon o firemnej povinnej starostlivosti v dodávateľských reťazcoch	Prostredníctvom zákona o firemnej povinnej starostlivosti v dodávateľských reťazcoch (LkSG) je zodpovednosť podnikov a firiem za dodržiavanie ľudských práv v dodávateľských reťazcoch prvýkrát regulovaná právne záväzným spôsobom. Zákon LkSG konkrétne zaväzuje podniky, aby vo svojich dodávateľských reťazcoch náležitým spôsobom dodržiavali zásady povinnej starostlivosti v oblasti ľudských práv, ako aj určitých aspektov životného prostredia. Povinnosti, ktoré je potrebné splniť, sú odstupňované podľa skutočných možností vplyvu, a to v závislosti od toho, či ide o vlastnú oblasť podnikania, priameho zmluvného partnera alebo nepriameho dodávateľa. Zákon platí od 1. januára 2023 pre spoločnosti s minimálne 3000 zamestnancami. ⁴³
Monitorovacie a verifikačné systémy (M&V)	Monitorovacie a verifikačné systémy sú stratégie boja proti odlesňovaniu, premene krajiny a porušovaniu ľudských práv v dodávateľských reťazcoch. Monitorovanie označuje nepretržité zhromažďovanie údajov na vyhodnotenie a zdokumentovanie pokroku, výkonnosti a dodržiavania predpisov. Monitorovacie systémy umožňujú podnikom a firmám riadiť a sledovať výkonnosť ich prevádzkových procesov a ich dodávateľských reťazcov s ohľadom na vlastné ciele a ďalšie trhové, právne alebo regulačné povinnosti. Verifikácia je dôležitá na vyhodnocovanie a preukázanie súladu a plnenia záväzkov v oblasti ochrany pred odlesňovaním, premenou krajiny a dodržiavania ľudských práv. Služi na overenie výsledkov monitorovania, aby boli tieto informácie skutočne dôveryhodné. Verifikáciu je potrebné vykonávať prostredníctvom nezávislého a transparentného externého procesu. ⁴⁴
Near Food - Potravinám podobné produkty	Kozmetika, čistiace a pracie prostriedky, krmivo pre domáce zvieratá, papier, fólie, hygienické výrobky, tabak, potreby pre domácnosť (batérie, uhlie, sviečky, zapaľovače, mazivá, tašky).
Non Food - Nepotravinový tovar	Textil a spotrebný tovar

Organic Content Standard (OCS)	Organic Content Standard (OCS) je medzinárodný, dobrovoľný štandard, ktorý umožňuje overenie dodávateľského reťazca pre materiály, ktoré pochádzajú z prevádzky certifikovanej podľa uznávaných národných ekologických noriem. Tento štandard slúži na overenie ekologicky pestovaných surovín od farmy až po finálny produkt. Jednotlivé prevádzky sú certifikované nezávislými certifikačnými pracoviskami tretích strán v rámci ročných auditov. Materiál je sledovaný od plantáže až po finálny produkt v súlade s požiadavkami štandardu Textile Exchange's Content Claim Standard (CCS). ⁴⁵
Other Wooded Lands (Iné lesné plochy)	Iné lesné plochy sú oblasti s pokryvom v rozmedzí 5 až 10 % stromov s výškou viac ako päť metrov alebo s pokryvom koruny vyšším ako 10 %, ak sú do tejto hodnoty zahnuté aj menšie stromy, kríky a kroviny. ⁴⁶
Programme for the Endorsement of Forest Certification Schemes (PEFC)	PEFC je najväčší nezávislý certifikačný systém na svete pre trvalo udržateľné lesníctvo. Výrobky z dreva a papiera s pečatou PEFC preukázateľne pochádzajú z ekologicky, ekonomicky aj sociálne trvalo udržateľného obhospodarovania lesov. ⁴⁷
ProTerra MRV riešenie	Štandard ProTerra MRV prináša systematický prístup k vyhodnocovaniu a overovaniu povinností náležitej starostlivosti určitej organizácie a podporuje informovanie o povinnostiach náležitej starostlivosti v dodávateľskom reťazci a aspektoch ochrany pred odlesňovaním. Je založený na kontrole systému riadenia podniku, či sú splnené požiadavky trvalej udržateľnosti v jeho dodávateľskom reťazci, a to prostredníctvom auditov vykonaných nezávislými tretími stranami. Hospodárske subjekty, ktoré boli skontrolované podľa tohto štandardu, sa zaviazali vytvoriť ekonomicky aj ekologicky udržateľný a sociálne zodpovedný dodávateľský reťazec. ⁴⁸

⁴³ Spolkový úrad pre hospodárstvo a kontrolu exportu: Stručný prehľad zákona o povinnej starostlivosti v dodávateľskom reťazci, 2024.

⁴⁴ Accountability Framework: Monitoring and Verification, 2023.

⁴⁵ Textile Exchange: Organic Content Standard, 2023.

⁴⁶ The Forest Resources Assessment Programme: 2.3 Other wooded land, 2024.

⁴⁷ PEFC: Čo je PEFC?, 2024.

⁴⁸ ProTerra Foundation: ProTerra Monitoring and Verification (MRV) Standard and the European Regulation on deforestation-free commodities, 2024.

Glosár

Rainforest Alliance (RA)	Aliancia Rainforest Alliance (RA) bola založená v roku 1987, aby sa vo viac ako 60 krajinách venovala ochrane biologickej rozmanitosti a podpore ekologicky udržateľných a sociálne spravodlivých postupov v poľnohospodárstve a lesníctve. Na základe štandardu „Rainforest Alliance Sustainable Agriculture Standard“ udeľuje spotrebiteľskú pečať, ktorá obsahuje symbol zelenej žabky. Tento štandard vychádza z ľudskoprávných kritérií, akými sú prístup k vzdelaniu alebo zákaz detskej práce, ako aj ekologických požiadaviek, akými sú ochrana vodných plôch a biodiverzity. V roku 2018 sa RA zlúčila s certifikačným programom UTZ. ⁴⁹
Responsible Commodities Facility (RCF)	Responsible Commodities Facility (RCF) je iniciatíva na podporu zodpovednej produkcie sóje a obchodovania s ňou v Brazílii, a to vytvorením finančne udržateľného nástroja, ktorý stimuluje farmárov a pomáha uspokojovať neustále rastúci medzinárodný dopyt po dodávateľských reťazcoch, ktoré nespôsobujú odlesňovanie. ⁵⁰
Roundtable of Sustainable Palm Oil (RSPO)	RSPO, založená v roku 2004 okrem iných aj fondom WWF, je globálnou organizáciou s cieľom zvýšiť trvalú udržateľnosť odvetvia palmového oleja. Organizácia RSPO odvtedy už vyvinula viacero ekologických a sociálnych kritérií, ktoré musia podniky splniť, aby mohli vyrábať trvalo udržateľný palmový olej s certifikátom Certified Sustainable Palm Oil (CSPO). Tieto opatrenia pomáhajú minimalizovať negatívne dopady výroby palmového oleja na miestne životné prostredie, voľne žijúce zvieratá aj lokálne komunity. ⁵¹
Round Table on Responsible Soy Association (RTRS)	RTRS – Round Table on Responsible Soy Association, založená v roku 2006 vo švajčiarskom Zürichu, je nezisková organizácia, ktorá podporuje rozvoj zodpovednej produkcie, obchodu a využívania sóje. RTRS spolupracuje so zainteresovanými partnermi v hodnotovom reťazci sóje, od produkcie až po jej spotrebu. Toto všetko je možné vďaka globálnej platforme na multiparticipačný dialóg všetkých aktérov o zodpovedne vyprodukovanej sóji a prostredníctvom vývoja, ⁵² implementácie a revízií globálneho certifikačného štandardu.

⁴⁹ Rainforest Alliance: O nás, 2023.

⁵⁰ Sustainable Investment Management: Responsible Commodities Facility, 2024.

⁵¹ RSPO: Who we are, 2024.

⁵² RTRS: About RTRS, 2024.

Save the Children	Save the Children je najstaršia a najväčšia nezávislá organizácia na ochranu práv detí na svete. V Nemecku a približne 120 ďalších krajinách robí všetko pre to, aby deti mohli vyrastať a učiť sa v bezpečnom a zdravom prostredí – aj v čase kríz. ⁵³
Sustainable Rice Plattform (SRP)	Platforma trvalo udržateľného pestovania ryže SRP bola založená v roku 2011 programom OSN pre životné prostredie (UNEP) a organizáciou International Rice Research Institute (IRRI), ako aj partnermi z oblasti výskumu a súkromného sektora. SRP je globálna multiparticipačná aliancia s viac ako 100 inštitucionálnymi členmi, ktorí sa zaviazali zlepšovať životné podmienky drobných farmárov, znižovať sociálnu, ekologickú a klimatickú stopu produkcie ryže a uľahčiť presadzovanie ryže produkovanej trvalo udržateľným spôsobom na svetových trhoch. V roku 2015 zaviedla SRP prvý dobrovoľný štandard na svete pre trvalo udržateľné pestovanie ryže. ⁵⁴
WWF Filter vody a biodiverzity	Ako multiparticipačná iniciatíva spája Združenie textilného priemyslu všetkých relevantných aktérov, t. j. podniky, združenia, mimovládne organizácie, štandardizačné organizácie, odborové zväzy v textilnom odvetví a nemeckú spolkovú vládu. Spoločnými silami hľadajú riešenia na zlepšenie sociálnych a ekologických výziev v rámci globálnych textilných dodávateľských reťazcov. ⁵⁵
ZDC metodika	Metóda nulového odlesňovania a premeny krajiny (Zero Deforestation and Conversion – ZDC), vyvinutá mimovládnu organizáciou Earthworm, je protokol na vyhodnocovanie rizík odlesňovania a premeny krajiny v dodávateľskom reťazci sóje. Kontroluje sa pri nej, či fyzický tok sóje z oblasti jej pestovania až na prepravnú loď spĺňa kritériá metódy ZDC. Aby tomu tak bolo, po termíne 1. januára 2020 nesmie dôjsť k žiadnemu odlesňovaniu ani premene prírodných ekosystémov, či už legálnym, alebo nelegálnym spôsobom. Metóda ZDC zapája obchodníkov, mapuje rozdrobené procesy, sleduje tok sóje od jej naloženia späť až k zdrojovým komunitám, vyhodnocuje informácie a nakoniec potvrdzuje daný náklad, ⁵⁶ keď sa preukáže, že pôvod sóje nevykazuje žiadne odlesňovanie.

⁵³ Save the Children: O nás, 2024.

⁵⁴ Sustainable Rice Platform: About Us, 2024.

⁵⁵ WWF: WWF Risk Filter Suite, 2024.

⁵⁶ Earthworm: Zero Deforestation and Conversion Methodology, 2022

Glosár

Združenie textilného priemyslu	Ako multiparticipačná iniciatíva spája Združenie textilného priemyslu všetkých relevantných aktérov, t. j. podniky, združenia, mimovládne organizácie, štandardizačné organizácie, odborové zväzy v textilnom odvetví a nemeckú spolkovú vládu. Spoločnými silami hľadajú riešenia na zlepšenie sociálnych a ekologických výziev v rámci globálnych textilných dodávateľských reťazcov. ⁵⁷
---------------------------------------	---

⁵⁷ Združenie pre trvalo udržateľný textil: Portrét združenia, 2024.

Zdroje

Zdroje

Accountability Framework:

Home

<https://accountability-framework.org/>

(Stav: 2024)

Accountability Framework:

Monitoring & Verification

https://accountability-framework.org/fileadmin/uploads/afi/Documents/Topic_Summaries/TS_Monitoring_Verification.pdf

(zverejnené: 2023)

Accountability Framework:

Operational Guidance on Monitoring and Verification

https://accountability-framework.org/fileadmin/uploads/afi/Documents/Operational_Guidance/OG_Monitoring_Verification-2020-5.pdf

(Stav: 2024)

Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle (BAFA):

Das Lieferkettensorgfaltspflichtengesetz im Überblick

https://www.bafa.de/DE/Lieferketten/Ueberblick/ueberblick_node.html#doc1469782bodyText2

(Stav: 2024)

Bündnis für nachhaltige Textilien:

Das Bündnis im Portrait

<https://www.textilbuendnis.com/>

(Stav: 2024)

CMIA:

World Cotton Day

<https://cottonmadeinafrica.org/news/impact-studie/>

(zverejnené: 2021)

Donau Soja:

Über uns

<https://www.donausoja.org/de/organisation/>

(Stav: 2024)

Earthworm:

Zero Deforestation and Conversion (ZDC) Methodology

<https://www.earthworm.org/pages/zero-deforestation-conversion-methodology>

(Stav: 2024)

Earthworm:

About Us

<https://www.earthworm.org/about-us>

(Stav: 2024)

Ethical Tea Partnership:

About Us

<https://etp-global.org/about-us/>

(Stav: 2024)

Fairtrade Deutschland:

Geschlechtergerechtigkeit im Fokus

<https://www.fairtrade-deutschland.de/was-ist-fairtrade/arbeitschwerpunkte/geschlechtergerechtigkeit>

(Stav: 2024)

Fairtrade:

Fairtrade Kakao

<https://www.fairtrade-deutschland.de/produkte/kakao/hintergrund-fairtrade-kakao>

(Stav: 2021)

Fairtrade:

Was ist Fairtrade?

<https://www.fairtrade-deutschland.de/was-ist-fairtrade>

(Stav: 2024)

FAO:

Ending Extreme Poverty in Rural Areas

<https://www.fao.org/3/CA1908EN/ca1908en.pdf>

(Stav: 2018)

Fibre2Fashion:

Fashionable fabrics leading to deforestation

<https://www.fibre2fashion.com/industry-article/7365/fashionable-fabrics-leading-to-deforestation>

(zverejnené: 2014)

Forum Nachhaltiger Kakao:

Über uns

<https://www.kakaoforum.de/ueber-uns/das-forum-nachhaltiger-kakao/>

(Stav: 2024)

Forum Nachhaltiges Palmöl:

Portrait FONAP

<https://forumpalmoel.org/portrait-fonap/>

(Stav: 2024)

Forum Nachhaltiges Palmöl:

Zertifizierung von Palmöl

<https://forumpalmoel.org/zertifizierung/>

(Stav: 2024)

Zdroje

FSC:

Forest Stewardship Council
<https://www.fsc-deutschland.de/de-de/der-fscr>
(Stav: 2023)

GOTS:

Global Organic Textile Standard
https://global-standard.org/images/resource-library/documents/standard-and-manual/GOTS_Version_6.0_DE.pdf
(Stav: 2020)

Greenpeace:

Landwirtschaft und Klima
<https://www.wwf.de/fileadmin/fm-wwf/Publikationen-PDF/Landwirtschaft/WWF-Studie-Kulinarischer-Kompass-Wasser.pdf>
(zverejnené: 2008)

Greenpeace:

Palm oil
<https://www.greenpeace.org.uk/challenges/palm-oil/>
(Stav: 2024)

INA:

Rohstoffexpertise der INA
<https://www.nachhaltige-agrarlieferketten.org/ueber-ina/rohstoffexpertise>
(Stav: 2024)

INC:

Crop Reports
<https://inc.nutfruit.org/category/news/crop-reports/>
(zverejnené: 2023)

Initiative for Sustainable Agricultural Supply Chains:

Factsheet
https://www.nachhaltige-agrarlieferketten.org/fileadmin/INA/Ueber_die_Initiative/Factsheet_INA_GIZ_en.pdf
(zverejnené: 2019)

Initiative für Nachhaltige Agrarlieferketten:

Über INA
<https://www.nachhaltige-agrarlieferketten.org/ueber-ina>
(Stav: 2024)

Mukhopadhyay & Mondal:

Cultivation, Improvement, and Environmental Impacts of Tea
<https://oxfordre.com/environmentalscience/display/10.1093/acrefore/9780199389414.001.0001/acrefore-9780199389414-e-373>
(zverejnené: 2017)

Nature Communications:

Sustainable intensification for a larger global rice bowl
<https://www.nature.com/articles/s41467-021-27424-z>
(zverejnené: 2021)

Nature Plans:

The environmental impacts of palm oil in context
<https://www.nature.com/articles/s41477-020-00813-w#citeas>
(zverejnené: 2020)

Our World in Data:

Forests and Deforestation
<https://ourworldindata.org/drivers-of-deforestation#is-our-appetite-for-soy-driving-deforestation-in-the-amazon>
(Stav: 2021)

Panhuisen & de Vries:

Coffee Barometer
https://coffeebarometer.org/documents_resources/coffee_barometer_2023.pdf
(zverejnené: 2023)

PEFC:

Was ist PEFC?
<https://www.pefc.de/pefc-siegel/>
(Stav: 2024)

ProTerra Foundation:

ProTerra Monitoring and Verification (MRV) Standard and the European Regulation on deforestation-free commodities
<https://www.proterrafoundation.org/news/proterra-monitoring-and-verification-mrv-standard-and-the-european-regulation-on-deforestation-free-commodities1/>
(Stav: 2024)

Rainforest Alliance:

Über uns
<https://www.rainforest-alliance.org/de/uber-uns/>
(Stav: 2023)

RSPO:

Who we are
<https://rspo.org/who-we-are/>
(Stav: 2024)

RTRS:

About RTRS
<https://responsiblesoy.org/about-rtrs?lang=en>
(Stav: 2024)

Zdroje

Save the Children:

Über uns

<https://www.savethechildren.de/informieren/ueber-uns/>

(Stav: 2024)

SRF:

Klimawandel bedroht den Reisanbau

<https://www.srf.ch/news/international/grundnahrungsmittel-reis-klimawandel-bedroht-den-reisanbau>

(zverejnené: 2023).

Statista: Production of tree nuts worldwide from 2008/2009 to 2022/2023

<https://www.statista.com/statistics/1030933/tree-nut-global-production/>

(zverejnené: 2023)

Statista:

Tea production worldwide from 2006-2022

<https://www.statista.com/statistics/264188/production-of-tea-by-main-producing-countries-since-2006/>

(zverejnené: 2024)

Sustainable Investment Management:

Responsible Commodities Facility

<https://sim.finance/responsible-commodities-facility/>

(Stav: 2024)

Sustainable Rice Platform:

About Us

<https://sustainablerice.org/about-us/>

(Stav: 2024)

Sustainable Rice Platform:

About Rice

<https://sustainablerice.org/about-rice/>

(Stav: 2024)

Textile Exchange:

Organic Content Standard

<https://textileexchange.org/standards/organic-content-standard/>

(Stav: 2023)

The Danish Institute for Human Rights:

Introduction to human rights impact assessment

<https://www.humanrights.dk/tools/human-rights-impact-assessment-guidance-toolbox/introduction-human-rights-impact-assessment>

(Stav: 2023)

The Forest Resources Assessment Programme:

2.3 Other wooded land

https://www.fao.org/4/ad665e/ad665e03.htm#P210_10728

(Stav: 2024)

Umwelt Bundes Amt:

Globale Landflächen und Biomasse

https://www.umweltbundesamt.de/sites/default/files/medien/479/publikationen/globale_landflaechen_biomasse_bf_klein.pdf

(zverejnené: 2013)

US Department of State:

2020 Trafficking in Persons Report

<https://www.state.gov/reports/2020-trafficking-in-persons-report/>

(zverejnené: 2020)

Utopia:

Cotton made in Africa: Das steckt hinter der nachhaltigen Baumwolle

<https://utopia.de/ratgeber/cotton-made-in-africa-das-steckt-hinter-der-nachhaltigen-baumwolle/>

(Stav: 2023)

Voice Network:

Cocoa Barometer

<https://voicenetwork.cc/wp-content/uploads/2020/12/2020-Cocoa-Barometer.pdf>

(Stav: 2020)

WWF:

8 Things to know about Palm Oil

<https://www.wwf.org.uk/updates/8-things-know-about-palm-oil>

(Stav: 2024)

WWF:

Entwaldungs- und umwandlungsfreie Lieferketten

<https://www.wwf.de/fileadmin/fm-wwf/Publikationen-PDF/Amazonas/WWF-Studie-Entwaldungs-und-umwandlungsfreie-Lieferketten.pdf>

(zverejnené: 2022)

WWF:

Wasserverbrauch und Wasserknappheit

<https://www.wwf.de/fileadmin/fm-wwf/Publikationen-PDF/Landwirtschaft/WWF-Studie-Kulinarischer-Kompass-Wasser.pdf>

(Stav: 2021)

Zdroje

WWF:

Cocoa

https://wwf.panda.org/discover/our_focus/forests_practice/cocoa/#:~:text=Cocoa%20%7C%20WWF&text=Everyone%20loves%20chocolate%20%2D%20and%20demand,and%20on%20the%20world%27s%20forests

(Stav:2024)

WWF:

Soja als Futtermittel

<https://www.wwf.de/themen-projekte/landwirtschaft/produkte-aus-der-landwirtschaft/soja/soja-als-futtermittel>

(Stav: 2024)

WWF:

Palmöl

<https://www.worldwildlife.org/industries/palm-oil>

(Stav: 2024)

WWF:

WWF Risk Filter Suite

<https://riskfilter.org/>

(Stav: 2024)

Zdroje obrázkov

Titulný obrázok: Adobe Stock_192266241

Strana 2, 31: Adobe Stock_353663122

Strana 14: Adobe Stock_350304897

Strana 15: Adobe Stock_827607028

Strana 16: Adobe Stock_458462178

Strana 18, 19: Adobe Stock_59970020

Strana 20: Adobe Stock_619264996

Strana 21: Adobe Stock_333211929

Strana 22: Adobe Stock_92027264

Strana 24: Adobe Stock_293135498

Strana 25: Adobe Stock_6437597

Strana 27: Adobe Stock_90388698

Strana 29: Adobe Stock_179337284

Kontakt

Lidl Slovenská republika, s.r.o.
Ružinovská 1/E
Bratislava

csr@lidl.sk

Ďalšie odkazy na CSR

www.lidl.sk

www.spolocenskazodpovednost.sk

Oznámenie o autorských právach

Obsah tohto dokumentu (vrátane textu, grafiky, fotografií, log atď.) a samotný dokument sú chránené autorským právom. Tento dokument a/alebo jeho obsah nie je možné ďalej distribuovať, upravovať, zverejňovať, prekladať alebo reprodukovať bez písomného súhlasu spoločnosti Lidl.

Poznámka k pohlaviu

Pre osobné označenie a osobné podstatné mená je v tejto publikácii z dôvodu lepšej čitateľnosti použitý tvar mužského rodu. Zodpovedajúce termíny všeobecne platia pre všetky pohlavia z hľadiska rovnakého zaobchádzania. Skrátaná forma jazyka je použitá iba z redakčných dôvodov a neobsahuje žiadne hodnotenie.